

Fusie en oprichting cultuurbedrijf De Domijnen

Rekenkameronderzoek

**Fusie en oprichting Cultuurbedrijf
De Domijnen**

vastgesteld RKC 5-2-2018

Voorwoord

Het huidige cultuurbeleid van de Gemeente Sittard-Geleen vindt zijn grondslag in het door de raad vastgestelde cultuurnota de Kunst van het Verleiden uit 2009. In 2012 is een ingrijpende bezuinigingsoperatie doorgevoerd waarbij ook beleidsombuigingen voor de culturele sector zijn vastgesteld. In het onderliggende rapport Ombuigen met Visie zijn de opvattingen over de nodige maatregelen en beleidsombuigingen uitgewerkt. Hierbij is bepaald dat gekozen wordt voor een cultuurbedrijfsconcept door te kiezen voor de instandhouding van de culturele functies in plaats van instellingen. Dit betekende dat de bestaande cultuurinstellingen Stadsschouwburg, Artamuse, Biblionova, het Domein en EHC moesten opgaan in het nieuwe Cultuurbedrijf.

De Domijnen is op 1 januari 2015 gestart als het nieuwe cultuurbedrijf. Eind 2015 waren niet alle culturele instelling opgegaan in het nieuwe bedrijf en bestonden vragen over onder andere de personele en financiële situatie. De vraag diende zich aan hoe dit fusieproces is verlopen en wat de stand van zaken is. In de gesprekken met de fracties van de raad over mogelijke onderzoeksvragen voor 2016 is eveneens aandacht gevraagd voor de fusie van de cultuurinstellingen.

De Rekenkamercommissie heeft besloten onderzoek naar de fusie van de cultuurinstellingen en de oprichting van het cultuurbedrijf te doen.

Voor haar onderzoek heeft de rekenkamercommissie veel informatie verzameld. De rekenkamercommissie is de contactpersonen en geïnterviewde personen erkentelijk voor hun medewerking. Het onderzoek is verricht door de leden van de rekenkamercommissie.

Rekenkamercommissie Sittard-Geleen en Stein

Inhoud

1. Aanleiding en doel.....	4
1.1 Aanleiding.....	4
1.2 Doelstelling.....	4
1.3 Verloop van het onderzoek.....	4
2. Conclusies en aanbevelingen	6
2.1. Conclusies.....	6
2.2 Toelichting op de conclusies.	6
2.3 Aanbevelingen aan de raad.....	9
2.4 Aanbevelingen aan het college.	9
3. Reactie college en nawoord rekenkamercommissie	11
4. Nota van bevindingen	17
4.1 Achtergrond en aanleiding onderzoek.....	18
4.2 Samenvatting.....	19
4.3 Doelstelling en reikwijdte.....	21
4.4 Aanpak van het onderzoek.....	22
4.5 Bevindingen.....	23
4.5.1 De beoogde doelen van de fusie en de oprichting van het cultuurbedrijf	26
4.5.2 De voortgang rond de ontwikkeling van het cultuurbedrijf	29
4.5.3 Informatievoorziening aan de raad.....	37
Bijlage 1 Besluitvorming en tijdsverloop.....	42
Bijlage 2 Brief gemeentesecretaris over contacten met de OR van de gemeente.....	43
Bijlage 3 Brief gemeente uitstel fusie Artamuse.....	44
Bijlage 4 Tabel besluitvormingmomenten / tijdsverloop fusie.....	45
Bijlage 5 Partijen en hun positie in het fusieproces.....	46
Bijlage 6 Overzicht ombuigen met visie: financieel.	48

1. Aanleiding en doel

1.1 Aanleiding

Het onderzoek Fusie en realisatie Cultuurbedrijf De Domijnen was opgenomen in het Onderzoeksprogramma van de Rekenkamercommissie 2016. De voorbereidingen zijn eind 2016 gestart en in januari 2017 vond de startbijeenkomst plaats.

De fusie van de cultuurinstellingen en het laten opgaan van deze instelling in het nieuwe cultuurbedrijf De Domijnen werd gezien als noodzakelijke randvoorwaarde voor zo sterk mogelijk en efficiënt functioneren van de culturele sector. Tevens was het cultuurbedrijf noodzakelijk om de bezuiniging te realiseren in combinatie met de gewenste beleidsombuigingen.

Hoewel de bezuinigen waren gerealiseerd en het cultuurbedrijf was gestart was de fusie niet afgerond, was onduidelijkheid over de personele situatie en over de posities van de instellingen. Tevens was de vraag aan de orde hoe de raad haar sturende en controlerende rol invulde.

De rekenkamercommissie heeft besloten de fusie en oprichting van het cultuurbedrijf te onderzoeken.

1.2 Doelstelling

De doelstelling voor het onderzoek is als volgt geformuleerd:

Het in kaart brengen van de stand van zaken rond de fusie en de voortgang van de realisatie van het cultuurbedrijf.

Voor de gemeenteraad is daarbij van belang hoe de raad in positie is inzake haar sturende en controlerende rol. De volgende aspecten zijn daarbij van belang:

1. De beoogde doelen van de fusie en de oprichting van het cultuurbedrijf
2. De voortgang rond de ontwikkeling van het cultuurbedrijf.
3. De informatieverstrekking aan de raad.

1.3 Verloop van het onderzoek

Na een kort vooronderzoek is eind 2016 besloten te starten met het onderzoek. Het startgesprek met de wethouder en de ambtenaren vond plaats in januari 2017. Daarna zijn gesprekken gevoerd en hebben de interviews plaatsgevonden in de periode januari tot juli. De Rekenkamercommissie heeft van meerder partijen die betrokken waren bij de fusie brieven ontvangen met het verzoek om een gesprek of om aandacht te vragen voor concrete knelpunten. Ook zijn drie anoniem brieven ontvangen waarin betrokkene hun zorgen uitspreken over de gang van zaken. Op deze brieven is niet ingegaan omdat de

afzenders onbekend waren. Met alle overige personen en instellingen die de rekenkamercommissie hebben benaderd zijn gesprekken gevoerd. Het onderzoek en de gesprekken zijn afgerond in juli waarna de Nota van bevindingen is opgemaakt voor ambtelijke wederhoor. Na de formulering van de conclusies en aanbevelingen is bestuurlijk wederhoor gevraagd.

2. Conclusies en aanbevelingen

2.1 Conclusies

1. Het cultuurbedrijf is gestart in 2015 maar het onderbrengen van de cultuurinstellingen in het nieuwe bedrijf is geenszins afgerond. Er heeft nog geen fusie plaatsgevonden.
2. Het college heeft de regie op het fusieproces gestaakt per 1-1-2015. De regie en coördinatie van de overdracht van gemeentelijk personeel, als onderdeel van het fusieproces, is begin 2017 hervat.

3. Er heeft geen formele overdracht van personeel naar De Domijnen plaatsgevonden.

Het personeel van de gemeente verricht haar werkzaamheden onder aansturing van de directie van De Domijnen terwijl de formele overgang van het personeel van de gemeente nog moet worden voltooid.

4. De raad is niet in positie gebracht om haar controlerende rol te vervullen.

2.2 Toelichting op de conclusies.

Ad 1. Het cultuurbedrijf is gestart, maar het onderbrengen van de cultuurinstellingen in het nieuwe bedrijf is geenszins afgerond. Er heeft geen fusie plaatsgevonden.

Het laten opgaan van de cultuurinstellingen in een nieuw cultuurbedrijf is medio 2017 niet gerealiseerd. De medewerkers van de gemeente zijn nog steeds formeel in dienst van de gemeente. De twee stichtingen Artamuse en Biblionova bestaan nog steeds en Artamuse is verwickeld in meerdere procedures, die worden toegeschreven aan het uitstellen van de fusie.

In de aanloopfase hebben de cultuurinstelling met elkaar toegewerkt naar de overdracht van hun organisatie naar het nieuwe bedrijf. Hiervoor is een stuurgroep ingesteld waarin alle betrokken partijen deelnamen onder voorzitterschap van portefeuillehouder Cultuur van de gemeente. De stuurgroep is na het vaststellen van het ondernemingsplan en het besluit tot het uit huis plaatsen van de gemeentelijke instellingen gestaakt. De start van het cultuurbedrijf De Domijnen is bepaald op 1-1-2015 terwijl de formele fusie nog niet gereed

was en nog moest worden voltooid. De medewerkers van de gemeente en Biblionova werden wel onder de aansturing van de directeur De Domijnen geplaatst. Artamuse is niet ingestroomd en blijft zelfstandig voortbestaan in afwachting van de fusie. Medio 2017 is deze situatie niet veranderd. Het initiatief van het college om de coördinatie op te pakken voor het vaststellen van overgangsregeling voor gemeentepersoneel zal naar verwachting een definitieve overdacht mogelijk maken. Op de definitieve overdracht van Artamuse en De Domijnen is bij de afronding van het onderzoek nog geen zicht.

Ad 2. Het college heeft de regie op het fusieproces gestaakt per 1-1-2015. De regie en coördinatie van de overdracht van gemeentelijk personeel, als onderdeel van het fusieproces, is begin 2017 hervat.

Na het besluit over Ombuigen met Visie start onder regie van het college, overleg met de directeuren van de zes cultuurinstellingen over het oprichten van het cultuurbedrijf. Dit resulteert in een Startnotitie Cultuurbedrijf waarin de ambities zijn aangegeven en een Plan van aanpak Cultuurbedrijf dat het proces om te komen tot het Cultuurbedrijf beschrijft. Rondom de aanpak van het fusieproces is vastgesteld dat er onvoldoende helderheid bestond over de opdracht, de uitvoering van de opdracht en de verantwoordelijkheden. Een heldere eenduidige opdracht vanuit het college aan de stuurgroep ontbreekt. De Stuurgroep Cultuurbedrijf start onder voorzitterschap van de portefeuillehouder cultuur. De stuurgroep levert het Bestuursplan Cultuurbedrijf aan waarna het Ondernemingsplan Cultuurbedrijf wordt opgesteld en wordt aangeboden aan de raad (2014).

De regie vanuit stuurgroep (onder voorzitterschap van de wethouder cultuur van de gemeente) stopt eind 2014 en de gemeente trekt zich terug uit het proces om de cultuurinstellingen op te laten gaan in De Domijnen. De opvatting hierbij is dat De Domijnen vanaf dan verantwoordelijk zijn. De fusie is niet voltooid en het laatste verslag van de stuurgroep meldt een twintigtal nog af te handelen punten. Een eindrapportage aan het college vanuit de stuurgroep is eveneens niet aangetroffen. Er zijn geen documenten aangetroffen die de concrete overdracht van verantwoordelijkheid en taken aan De Domijnen omschrijven. Deze overdracht heeft niet plaatsgevonden en expliciete afspraken hierover zijn niet aangetroffen. Het kan verklaren dat ene partij dekt dat de klus is geklaard terwijl de andere partijen nog midden in de wedstrijd staan. Het ontbreken van een eenduidig eindresultaat in de opdracht geeft ruimte voor interpretaties en het divergeren van opvattingen.

De gekozen aanpak heeft ertoe geleid dat het oprichten van het cultuurbedrijf en de fusie los van elkaar zijn komen te staan.

De gemeente gaat ervan uit dat vanaf 1-1-2015 De Domijnen verantwoordelijk is voor de fusie. De Domijnen gaat uit van haar formele verantwoordelijkheid voor haar eigen bedrijfsvoering. Dit vertaalt zich logischerwijs naar de opvatting van de directie dat zij zorgdragen voor de continuïteit en verantwoordelijk zijn voor een gezonde bedrijfsvoering van De Domijnen. Na de oprichting van De Domijnen veranderen de verhoudingen tussen partijen. De Domijnen positioneren zich vanuit die opvatting als overnemende partij ten opzichte van onder andere Artamuse als leverde partijen. Artamuse blijft tegelijkertijd uitgaan van de randvoorwaarde dat fuseren geschiedt door overdracht van onderneming en schoon door de poort.

Fuseren van instellingen is iets anders dan het overnemen van partijen. Het gaat dan om andere gezagsverhoudingen, andere criteria kortom andere belangen. In de huidige situatie is sprake van het divergeren van de posities.

Om de fusie af te ronden is het hervatten van de regievoering noodzakelijk met betrekking tot de doelstelling, de aanpak, de spelregels en de randvoorwaarden.

Ad 3. Er heeft geen formele overdracht van personeel naar De Domijnen plaatsgevonden. Het personeel van de gemeente verricht haar werkzaamheden onder aansturing van de directie van De Domijnen terwijl de formele overgang van het personeel van de gemeente nog moet worden voltooid.

Het personeel van de gemeente verricht sinds 2015 haar werkzaamheden onder aansturing van de directie van De Domijnen zonder de overgang van het personeel van de gemeente te regelen. Het proces is blijven steken en er zijn omstandigheden die de afronding blokkeerden. Vanuit het college is geconstateerd dat het ontbreekt aan coördinatie en regie. Voor wat betreft de overgang van gemeentepersoneel heeft het college de regie reeds hervat en gaat vanaf maart 2017 gewerkt worden aan het tot stand brengen van de overgangsmaatregelen. Dit kan ervoor zorgen dat hier een oplossing aankomt. Hierbij kan opgemerkt worden dat de ondernemingsraad heeft aangegeven dat er nog nader inzicht in de fusiedoelstellingen (meerwaarde, financiën en kwaliteit) wenselijk is. Het verdient aanbeveling hier expliciet aandacht aan te geven.

Ad 4. De raad is niet in positie gebracht om haar controlerende rol te vervullen.

De raad heeft in haar besluit over de overdracht van cultuurinstellingen opdracht gegeven aan het college om ten behoeve van het welslagen van de ontwikkeling van het cultuurbedrijf de participatie van de cultuurinstellingen te bewaken. In het besluit Ombuigen met Visie heeft de raad financiële kaders geformuleerd, besloten dat er een beleidsombuiging gewenst is en dat het oprichten van een cultuurbedrijf hiervoor noodzakelijk werd geacht.

De informatie aan de raad is voornamelijk gericht op de oprichting van het cultuurbedrijf met name bij het besluit van de raad tot instemming met het Ondernemingsplan. Over het fusieproces is besloten dat de overdracht van instelling moet plaatsvinden en hoe tegen de eindsituatie wordt aangekeken. Informatie over de wijze waarop dit fusieproces vorm krijgt, wie de coördinatie verzorgt of de regie voert. Vanaf 2015 is geen sprake meer van een gestructureerde terugkoppeling aan de raad. Over de knelpunten en stagnatie van het fusieproces is eveneens geen gestructureerde of integrale terugkoppeling aangetroffen. De raad is geen helder beeld op de voortgang en voltooiing van het fusieproces aangereikt.

Aan het besluit van de raad om een nauwgezet traject van voortgangsbewaking op te zetten met periodieke terugkoppeling aan de commissie en de raad is niet voldaan. Gestructureerde informatie en integrale terugkoppeling aan de raad voor het uitoefenen van haar controlerende rol in het fusieproces ontbreekt.

2.3 Aanbevelingen aan de raad

1. Spreek uit dat het college de eerdere opdracht over het onderbrengen van de cultuurinstellingen in het nieuwe cultuurbedrijf afrondt en de regievoering daartoe hervat.
2. Hou toezicht op de regievoering vanuit de gemeente. Verzoek vanuit uw toezichthoudende rol het college inzicht te geven in de vraag of de kaders en spelregels herijkt moeten worden. Voor het houden van toezicht is het aan te bevelen heldere planningsafspraken te laten maken met alle partijen over de afronding van het fusietraject en het proces van dit traject. Hierbij gaat het om organisatorische sturing en heldere kaderstelling. Dit dient los van de financiële relatie van de gemeente met partijen gezien te worden.
3. In het kader van uw toezichthoudende rol is een 'plan van aanpak hervatten fusie' nodig. Verzoek het college dit plan met duidelijk doelen, termijnen en verantwoordelijkheden te maken.
4. Om de raad mee te nemen en in positie te brengen is heldere informatie nodig over deze afspraken, over het stappenplan en de streeftermijn voor het te bereiken eindresultaat. Vanuit het recht op informatie voor het uitoefenen van Uw controlerende rol : Verzoek het college informatie over de voortgang en de resultaten van de fusie gestructureerd aan te leveren aan de raad.

2.4 Aanbevelingen aan het college.

1. Het verdient aanbeveling dat Uw college aandacht geeft aan het spanningsveld tussen partijen. Fusies tegen wil en dank en op basis van een gebrek aan onderling vertrouwen trekken een zware wissel op de nieuwe organisatie. Het effenen van het pad voordat de fusie wordt voltrokken is met name belangrijk voor de toekomst van De Domijnen.
2. Bij het hervatten van de regie op de fusie is het aan te bevelen aan de voorkant dat Uw college nieuwe eenduidige afspraken maakt over het proces, de verantwoordelijkheden en over het te bereiken eindresultaat.

Door helderheid naar de andere partijen te geven over rol en positie van alle partijen kan de regie een gestructureerd en gecoördineerd karakter krijgen.

3. Om de raad mee te nemen in het proces en te faciliteren in haar controlerende rol is het aan te bevelen de informatievoorziening actief in te vullen. Uw college kan zorgen voor het

gestructureerd en periodiek aanleveren van informatie bij voorkeur op vooraf afgesproken momenten en mijlpalen waardoor een gesloten planning en monitoringcyclus ontstaat.

4. Bij het maken van overgangsmaatregelen voor gemeentelijk personeel is het aan te bevelen vooraf duidelijkheid te verschaffen aan de vertegenwoordigende organen over de ontstane situatie en de wijze waarop dit proces wordt hervat. In elk geval raden wij Uw college aan heldere afspraken over de aanpak, planning en doelen met betrokken partijen te maken. Het spreekt voor zich dat gemeentelijk personeel over de situatie en de bedoelingen wordt geïnformeerd.

5. De overdracht van het personeel van de twee stichtingen is formeel aan de besturen van deze stichtingen. Vanuit de regie op het fusieproces als geheel raden wij Uw college aan te sturen op de totstandkoming van eenduidige fusiecriteria en afspraken rond de condities voor de overgang van personeel en vervolgens de afspraken te bewaken. Vanuit de regierol kan Uw college op de (vastgestelde) kaders sturen naar alle partijen.

3. Reactie college en nawoord rekenkamercommissie

De Rekenkamercommissie
Postbus 18,
6130 AA Sittard-Geleen.

Cluster Beleid
Uw brief van 18 december 2017
Uw kenmerk
Ons kenmerk 2079754
Behandeld door J. Rademakers
Telefoon 06-22797326
Onderwerp Bestuurlijk wederhoor "fusie en oprichting cultuurbedrijf De Domijnen".

Sittard-Geleen, 30 januari 2018
VERZONDEN 01 FEB. 2018

Geachte commissie,

We hebben kennis genomen van het rekenkameronderzoek "fusie en oprichting Cultuurbedrijf De Domijnen".

In het onderstaande geven wij eerst een korte reactie op uw bevindingen. Vervolgens gaan we in op uw aanbevelingen.

Vooraf merken wij het volgende op.

Wij constateren dat het merendeel van de ambtelijk gemaakte opmerkingen bij uw concept-rapport in het nu voorgelegde rapport niet is verwerkt. Volledigheidshalve voegen wij deze nogmaals bij. Verder constateren wij dat uw bevindingen en aanbevelingen, zoals ook aangegeven in het ambtelijke commentaar, niet meer actueel zijn. Mogelijk dat de lange doorlooptijd hier debet aan is. Volgens uw planning zou het rapport eind 2016 afgerond worden. Dit is een jaar later, eind 2017, geworden.

De vormgeving van het cultuurbedrijf heeft meer tijd in beslag genomen dan vooraf door alle betrokken partijen was ingeschat. Het bereiken van overeenstemming over de overgangsmaatregelen voor het gemeentelijk personeel alsmede de integratie van Artamuse is complexer gebleken dan vooraf kon worden ingeschat. Beide trajecten verkeren, zoals bekend mag worden geacht, nu echter in de afrondende fase. De gerede verwachting is dat in het eerste kwartaal op alle onderdelen de besluitvorming bij alle betrokken instanties rond zal zijn.

1. Ten aanzien van de bevindingen willen we het volgende opmerken.

a. *Fusie en oprichting cultuurbedrijf.*

U constateert dat de fusie impliciet is meegenomen in het proces van oprichting van het Cultuurbedrijf en dit niet als afzonderlijk proces is aangeduid.

Het klopt dat dat wij dit niet als twee gescheiden trajecten hebben beschouwd. Zonder integratie van de verschillende instellingen/gemeentelijke organisatieonderdelen kan er

geen sprake zijn van oprichting van het beoogde cultuurbedrijf. Er is daarom sprake van één samenhangend traject, dat zich niet in twee deelprocessen laat opsplitsen.

Bij de start van het cultuurbedrijf per 1-1-2015 is de stuurgroep, die tot op dat moment het proces had begeleid, door en met instemming van de besturen van de vijf instellingen ontbonden. De verwachting was immers dat de laatste punten die toen nog afgewikkeld dienden te worden, oplosbaar waren en helder geadresseerd waren, waarbij duidelijk was wie waarvoor aan de lat stond.

Achteraf moesten ook wij constateren dat de overgangsmaatregelen voor het gemeentelijk personeel en de integratie van Artamuse complexer en tijdrovender waren dan voorzien.

De integratie van Artamuse kon per 1 januari 2015 niet doorgaan omdat Artamuse op dat moment niet kon voldoen aan de eis van "schoon door de poort". Ook nadien werden de risico's van integratie door De Domijnen, onder meer ook door verdere terugloop van leerlingenaantallen, te groot geacht. Dit heeft uiteindelijk ertoe geleid dat de gemeente begin 2017 een extern bureau heeft ingeschakeld om te bezien of er een basis te creëren was om de beoogde integratie te realiseren. Op basis van de uitkomst van dit onderzoek wordt nu, onder regie van de gemeente, dit traject afgewikkeld. Naar verwachting zal dit tot besluitvorming leiden in maart van dit jaar.

b. Informatievoorziening aan de raad.

In het kader van de besluitvorming over Ombuigen met Visie is toegezegd een traject van voortgangsbewaking op te zetten. Daartoe is destijds een ombuigingsmonitor opgesteld, betrekking hebbende op alle maatregelen waartoe in het kader van Ombuigen met Visie is besloten. Hierover is periodiek, in het kader van de P&C cyclus gerapporteerd aan de Raad.

In het ondernemingsplan van De Domijnen, dat afzonderlijk in de raad aan de orde is geweest, is op hoofdlijnen aangegeven op welke wijze de budgetten worden ingezet voor de verschillende functies.

Over de voortgang in het fusieproces en knelpunten zijn de raad en de raadscommissies, al dan niet naar aanleiding van vragen uit de raad, op gezette tijden geïnformeerd. Verder heeft de directeur / bestuurder van De Domijnen rechtstreeks en via de wethouder Cultuur de commissie diverse keren uitgenodigd om kennis te nemen van de inhoud en de voortgang. De raad is dus steeds in positie geweest c.q. diverse keren in positie gebracht om zijn controlerende taak in te vullen. Wij zijn van mening dat ons college van zijn kant hieraan in voldoende mate invulling gegeven heeft.

Met de hiervoor vermelde reactie is ook ingegaan op uw conclusies.

2. Onderstaand geven wij onze reactie op uw aanbevelingen aan het college.

Het spanningsveld tussen partijen, met name Artamuse en De Domijnen, is voor ons een punt van aandacht in dit traject. Wij hebben ons ervan vergewist dat zowel bij Artamuse als bij De Domijnen er voldoende vertrouwen en draagvlak is dat de beoogde integratie tot stand kan komen. Er is in 2017 een proces afgesproken, waaraan beide partijen zich hebben geconformeerd. Onlangs is de raad via een wethoudersbrief geïnformeerd over de stand van zaken en het vervolg.

Met betrekking tot de te treffen overgangsmaatregelen voor het gemeentelijk personeel kan worden vermeld dat het overleg met de vakbonden in een afrondende fase verkeert.

Eind 2017 is het personeel dat overgaat naar De Domijnen tijdens een informatiebijeenkomst bijgepraat over de stand van zaken.

Met u constateren wij dat de overdracht van het personeel van de twee stichtingen formeel aan de besturen van deze stichtingen is. Uw advies om als college te sturen op totstandkoming van eenduidige fusiecriteria en afspraken rond de condities van overgang van personeel is, gelet op het gegeven dat het personeel van Biblionova vanwege de geldende pensioenregeling in een aparte stichting blijft, niet aan de orde.

Met uitzondering van deze laatste aanbeveling constateren wij dat wij conform uw aanbevelingen gehandeld hebben.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Sittard-Geleen,

drs. G.J.M. Cox,
burgemeester

mr. G.J.C. Kusters,
gemeentesecretaris

Bijlage: ambtelijk reactie op concept-rekenkamerrapport d.d. 19 september 2017

Nawoord Rekenkamercommissie

Bij de opmerkingen vooraf.

Het college schrijft dat het merendeel van de ambtelijk gemaakte opmerkingen niet is verwerkt. Volledigheidshalve voegt het college het ambtelijk wederhoor nogmaals toe.

Reactie Rekenkamercommissie:

Het ambtelijk wederhoor is in goede orde ontvangen en ook in zijn geheel door de RKC verwerkt. Voor de duidelijkheid wijzen wij erop dat dit niet betekent dat de RKC alle opmerking moet overnemen. Het ambtelijk wederhoor is bedoeld om feitelijke onjuistheden op te sporen of correcties aan te brengen indien informatie niet goed zou zijn overgekomen. In vele gevallen ging het ambtelijk commentaar niet om concrete veranderingsvoorstellen in de tekst maar bevatte het wederhoor ook meningen.

Op alle gemaakte opmerkingen is evenwel integraal ingegaan en is uitgebreid commentaar of toelichting gegeven. Hierbij is vermeld welke opmerkingen zijn overgenomen en welke niet.

Het ambtelijk wederhoor dat het college als bijlage heeft meegestuurd wordt niet als bijlage in dit rapport opgenomen maar kan inclusief de reactie van de rekenkamercommissie daarop ingezien worden bij de griffier.

Het college constateert dat de aanbevelingen en opmerkingen niet meer actueel zijn mogelijk door de lange doorlooptijd en de vertraagde oplevering van het rapport.

Reactie Rekenkamercommissie:

Meerdere oorzaken liggen ten grondslag aan de latere oplevering dan de planning aangaf. Hierbij kunnen we wijzen op het aantal extra gesprekken dat nodig was. De Rekenkamer heeft gehoor gegeven aan alle partijen die om een gesprek hebben gevraagd. In het rapport is aangegeven dat dit onder andere gesprekken met de ondernemingsraden betrof van de gemeente en van Artamuse. Ook is meer tijd nodig geweest dan gepland om de interviews in te plannen en is meer tijd gevraagd voor het ambtelijk en bestuurlijk wederhoor.

Conclusies en aanbevelingen zijn niet meer actueel.

Reactie Rekenkamercommissie:

De constatering dat de conclusies en aanbevelingen niet meer actueel zijn is een mening die verder niet wordt onderbouwd. Bovendien is geen verder onderzoek gedaan naar eventuele maatregelen van het college gedurende en na afloop van het onderzoek van de RKC. Het college heeft daarover ook geen verdere mededelingen aan de RKC gedaan.

Het doet niets af aan de bevindingen en de conclusies van de RKC over het ontbreken van de regievoering over de afronding van de fusie vanaf 1-1-2015.

In maart vorig jaar is bestuurlijke aandacht ontstaan voor de financiële kaders, de taakstelling en voor welke organisatieonderdelen welke kaders worden gehanteerd, alsmede voor het afronden en invullen van overgangsregeling(personeel). Vervolgens is besloten om

de draad op te pakken. Hiervan is geconcludeerd dat dit positief is maar slechts een gedeelte van het fusieprobleem omvatte.

De RKC hoopt met haar conclusies en aanbevelingen de accenten aan te reiken voor het afronden of voltooien van het proces. Dat partijen daarover inmiddels nieuwe afspraken hebben gemaakt die ertoe gaan leiden, dat in het eerste kwartaal van 2018 op alle onderdelen de besluitvorming bij alle betrokken instanties rond zal zijn, is op zichzelf gezien een hoopvolle en positieve uitkomst.

ad 1 Ten aanzien van de bevindingen.
ad 1a Fusie en oprichting cultuurbedrijf.

De fusie en het oprichten van het cultuurbedrijf wordt niet gezien als twee gescheiden trajecten. Er is volgens het college sprake van één samenhangend traject.

Reactie Rekenkamercommissie:

De rekenkamer begrijpt de redenering dat er zonder fusie geen cultuurbedrijf kon worden opgericht. Echter voor het sturen en bewaken van het proces vanuit het perspectief van de gemeente en van de raad was dit wel veel beter geweest. De RKC blijft bij de conclusie dat het proces na 1-1-2015 door het wegvallen van de regie door de gemeente min of meer stuurloos is geraakt, partijen met verschillende en zelfs tegenovergestelde belangen tegenover elkaar zijn komen te staan en dat het fusieproces is gestokt.

Het college geeft aan dat de verwachting bestond, dat de laatste punten helder geadresseerd waren, waarbij duidelijk was wie waarvoor verantwoordelijk was.

Reactie Rekenkamercommissie:

Dit is niet gebleken bij het onderzoek van de RKC. Juist is vastgesteld dat nadat de regie is losgelaten door de gemeente er onduidelijkheid is ontstaan bij partijen en belangen uit elkaar gingen lopen. Tijdens het onderzoek is vastgesteld dat partijen geen zicht hadden op de wijze waarop ze tot elkaar konden komen.

Het college constateert dat achteraf is gebleken dat de overgang van gemeentelijk personeel en de integratie van Artamuse complexer en tijdrovender waren dan voorzien.

Reactie Rekenkamercommissie:

De RKC heeft los van de complexiteit aangegeven dat het hervatten van de regie door de gemeente cruciaal is. Het college schrijft dat het de regie inmiddels heeft hervat voor de integratie van Artamuse, waarmee dit aansluit op de aanbeveling die de rekenkamer daartoe in het rapport heeft gedaan.

ad 1 b Informatievoorziening aan de raad
Het college merkt op dat periodiek in het kader van de P&C-cyclus is gerapporteerd aan de raad.

Reactie Rekenkamercommissie:

De RKC heeft haar bevindingen over de rapportages aan de raad gebaseerd op daartoe ontvangen materiaal en documenten. Er is geen andere of aanvullende informatie ontvangen in het ambtelijk- en bestuurlijk wederhoor zodat de RKC de conclusies en aanbevelingen op dit punt handhaaft. De raad is onvoldoende in positie geweest.

ad 2 Reactie op aanbevelingen aan het college.

Het college geeft aan dat het spanningsveld tussen Artamuse en De Domijnen een aandachtspunt is en dat er in 2017 een proces is afgesproken waaraan beide partijen zich hebben geconformeerd.

Reactie Rekenkamercommissie:

Dit sluit aan bij de voorstellen die de RKC heeft gedaan.

Overleg met vakbonden is in afrondende fase.

Reactie Rekenkamercommissie:

Dat het overleg met de vakbonden in de afrondende fase is gekomen is eveneens positief nieuws en kan een einde maken aan de lange periode van onzekerheid voor de medewerkers.

Het college merkt op dat voor het personeel van Biblionova een uitzondering nodig is i.v.m. pensioenregelingen.

Reactie Rekenkamercommissie:

Dit is helder. Belangrijk is daarbij dat er voor alle personeelsleden eenduidige afspraken worden gemaakt. Uniformiteit is geen noodzakelijke voorwaarde.

Reactie Rekenkamercommissie:

Het is prettig te constateren dat het college schrijft dat het conform de aanbevelingen van de rekenkamercommissie aan het college heeft gehandeld.

4. Nota van bevindingen

Fusie en Oprichting Cultuurbedrijf De Domijnen

4.1 Achtergrond en aanleiding onderzoek

Bij de bespreking met de raadsfracties van Sittard-Geleen is de fusie De Domijnen meermaals als onderzoeksvraag genoemd. De Rekenkamercommissie Sittard-Geleen en Stein (RKC) heeft, mede na enkele oriënterende gesprekken met stakeholders rond het cultuurbedrijf, besloten een onderzoek te doen naar de fusie en de transitie van het cultuurbedrijf. Het onderzoek is opgenomen in het onderzoeksprogramma 2016 van de Rekenkamercommissie.

De gemeente Sittard- Geleen heeft besloten tot de oprichting van een cultuurbedrijf enerzijds o.b.v. de cultuurnota 'De Kunst Van Het Verleiden' en anderzijds in het kader van de bezuinigingstaakstelling in 2012 'Ombuigen met Visie'¹. Ingrijpende bezuinigingsmaatregelen waren toen nodig waarbij het streven was om tevens beleidsmatige vernieuwingen die de cultuurnota aangaf, te realiseren. Essentieel onderdeel van het besluit was de keuze voor het cultuurbedrijf-concept. De gedachte hierbij was dat door de oprichting van het cultuurbedrijf de bezuinigingen opgevangen konden worden door efficiencymaatregelen en door te snijden in back-officediensten. Concreet is in 2012 besloten dat vanaf 2015 € 750.000,= per jaar bezuinigd wordt.

Opgemerkt kan hierbij worden dat in mei 2014 een nieuwe coalitieperiode is gestart met een nieuw coalitieprogramma. De gemeenteraad in de huidige coalitieperiode heeft nadrukkelijk niet gekozen tot uitstel van De Domijnen in combinatie met financiële dekking. Dit betekent dat de raad bij democratische meerderheid het proces heeft doorgezet; het collegevoorstel is niet geamendeerd.

De raadsfracties hebben aangegeven dat de oprichting van de Domijnen en de bezuiniging zijn gerealiseerd maar dat de fusie niet is afgerond. Tevens is aandacht gevraagd voor de sturende en controlerende rol van de raad in dit dossier.

Dit onderzoek is opgenomen in het onderzoeksprogramma 2016-2017 van de RKC.

¹ Ombuigen met Visie, Raad Sittard –Geleen, 2 februari 2012. De bezuinigungsoperatie is in gang gezet in de vorige coalitieperiode. De uitvoering van de laatste twee tranches 2014 en 2015 vallen in de periode van het huidige college.

4.2 Samenvatting

Als samenvatting zijn de bevindingen onder elkaar gezet.

1. De fusie wordt als het ware impliciet meegenomen in het proces van de oprichting van het Cultuurbedrijf en de gemeente neemt de regie over het fusieproces en over de oprichting van het cultuurbedrijf.
2. De fusie als zodanig is niet als een afzonderlijk proces aangeduid en er zijn ook geen expliciete fusie-doelen bepaald. Er is geen planning voor de fusie vastgesteld en de randvoorwaarden zijn niet geformuleerd in het fusiebesluit.
3. De aanleiding en de doelen van het oprichten van het Cultuurbedrijf zijn helder vastgelegd bij start van het fusietraject. Het Plan van aanpak bevat de essentiële elementen voor een projectmatige aanpak en geeft daarmee goede handvaten voor sturing en control door de raad.
4. De doelen voor de fusie zijn versnipperd in de notities terug te vinden en niet compact aan de raad voorgelegd.
5. Gesteld kan worden dat formele stappen uit het oorspronkelijke projectplan zijn uitgevoerd. Het doel om per 1-1-2015 een cultuurbedrijf op te richten is gerealiseerd.
6. Het doel om de culturele organisaties te laten opgaan in het cultuurbedrijf, is nog niet gerealiseerd. De fusie is niet voltooid. Het proces is gericht op de oprichting van het Cultuurbedrijf. De gemeente stopt haar regierol met betrekking tot de fusie bij de start van het cultuurbedrijf. Na de start van het Cultuurbedrijf heeft de gemeente geen regie gevoerd op het inpassingsproces van instellingen en personeel en daarmee op de fusie. Er is niet voldaan aan het besluit van de raad.
7. De fusie van de culturele instellingen is per medio 2017 niet afgerond hetgeen niet voldoet aan het besluit van de raad om de overgang van instellingen per 1-1-2015 te realiseren.
8. Bij de oprichting van het Cultuurbedrijf De Domijnen is de overgang van instellingen niet gerealiseerd. De Stuurgroep is gestopt in 2014 en de regie door de gemeente over de overdracht van de culturele instellingen is daarmee ook gestopt. Er is geen verantwoordelijkheid genomen of opgedragen door het college voor de afhandeling van de openstaande punten. Er is ook geen overdrachtsdocument gemaakt door het college.
9. Het college heeft per maart 2017 de regie opnieuw opgepakt om de laatste openstaande zaken rond de overdracht van het personeel van de gemeente te regelen. Dit is een belangrijke en noodzakelijk bijdrage aan de realisatie van de overgang van het personeel en het afronden van dit deel van de fusie. Dit staat los van de regie en verantwoordelijkheid voor de realisatie van de overgang van de culturele instellingen.
10. De formele overdracht en de overdracht van personeel van Biblionova moet formeel nog geregeld worden.
11. Artamuse
 - a. Door het wegvallen van de regie door de gemeenten op het fusieproces vanaf 2015 opereren de twee fuserende partners Artamuse en De Domijnen vanuit verschillend perspectief zonder eenduidige criteria en randvoorwaarden. Het loslaten van de regie is niet in overeenstemming met het besluit van de raad om regie te voeren over de overdracht van de culturele ondernemingen.
 - b. De (problematische) subsidierelatie tussen Artamuse en de gemeente heeft materieel gezien grote invloed op het fusieproces.

- c. Het standpunt van het college dat De Domijnen moet zorgen voor de integratie van de diverse functies voldoet niet aan het besluit van de raad om de overgang van Artamuse per 1 januari 2015 te realiseren en de regie over dit proces te voeren.
 - d. Het besluit van het college tot uitstel van de fusie van Artamuse is niet in overeenstemming met het besluit van de raad om de overdracht per 1 januari 2015 te realiseren.
12. Het loslaten door de stuurgroep en het college terwijl er nog vele open eindjes rond het fusieproces waren, heeft geleid tot het divergeren van belangen en opvattingen. Het perspectief op fusie vertroebelt en de fusiepartijen zijn steeds meer met de rug naar elkaar toe komen te staan. Het vertrouwen in de goede afloop van de fusie wordt door partijen ter discussie gesteld.
 13. Het inpassingsproces van de verschillende instellingen en van de gemeentelijke diensten in het cultuurbedrijf is achtergebleven en vormt een belangrijk aandachtspunt in de verdere ontwikkeling van het bedrijf. De directie van de Domijnen richt zich op de (door)ontwikkeling van de eigen organisatie.
 14. Technisch gezien is de fusie haalbaar. De start van De Domijnen is ongelukkig en door de onduidelijkheid over de personele overgangsregelingen ligt er druk op de organisatie. Artamuse en De Domijnen gaan nog steeds uit van een overgang van Artamuse naar De Domijnen. Het inschakelen van BMC is een handreiking om uit de impasse te komen waarna het fusieproces conform besluit van de raad kan worden afgewikkeld.
 15. De raad heeft geen informatie bereikt over de financiële afwikkeling van de beleidsomgeving en is niet in positie geweest om controle uit te voeren op de afwikkeling van deze financiële taakstelling.
 16. De informatie aan de raad gaat hoofdzakelijk over de vormgeving en de organisatie van het Cultuurbedrijf of de bedrijfsvoering van De Domijnen. De informatie over het fusieproces is gefragmenteerd, gaat over stagnatie op specifieke onderdelen van het proces, op *deelvraagstukken en meestal naar aanleiding van actuele vragen uit de raad. Er is geen informatie verstrekt in de vorm van een integrale terugkoppeling van het besluit inzake Ombuigen met visie (2012).
 17. De informatie over het fusieproces is beperkt tot het besluit dat de overgang moet plaatsvinden, over hoe tegen de eindsituatie aangekeken wordt, maar niet over de wijze waarop dit fusieproces vorm moet krijgen en wie de coördinatie verzorgt of de regie voert. Vanaf 1-1-2015 is geen sprak meer van structurele informatievoorziening aan de raad en is geen helder zicht op de voltooiing van het fusieproces.
 18. De raad is tweemaal betrokken bij dit proces te weten in 2012 en in 2014. De raad is niet geïnformeerd over de discussie over de criteria en randvoorwaarden rond het fusieproces en over vertraging of bijsturing van het fusieproces ten einde dit succesvol te voltooien. Er is niet voldaan aan het besluit van de raad om een nauwgezet traject van voortgangsbewaking op te zetten met periodieke rapportages aan de commissie en de raad. De raad is niet in positie op haar controlerende taak.

4.3 Doelstelling en Reikwijdte

De doelstelling van het onderzoek luidt als volgt:

Het in kaart brengen van de stand van zaken rond de fusie en de voortgang van de realisatie van het cultuurbedrijf. Voor de gemeenteraad is daarbij van belang hoe de raad in positie is inzake haar sturende en controlerende rol. De volgende aspecten zijn daarbij van belang:

1. De beoogde doelen van de fusie en de oprichting van het cultuurbedrijf
2. De voortgang rond de ontwikkeling van het cultuurbedrijf.
3. De informatieverstrekking aan de raad.

De volgende onderzoeksvragen zijn geformuleerd na verkennende gesprekken met de gemeentesecretaris, ambtelijke adviseurs en de directie De Domijnen.

1. De beoogde doelen van de fusie en de oprichting van het cultuurbedrijf
 - Wat was de aanleiding voor de fusie?
 - Waarom is gekozen voor de oprichting van het cultuurbedrijf?
 - Welke doelen zijn geformuleerd door de fracties en het college ten aanzien van de fusie en het cultuurbedrijf?
 - Zijn de doelen gerealiseerd?
2. De voortgang rond de ontwikkeling van het cultuurbedrijf.
 - Is de fusie afgerond of zijn er nog resterende onderdelen onder handen?
 - Wat is de stand van zake met betrekking tot de realisatie cq ontwikkeling van het cultuurbedrijf?
 - Zijn de doelen en uitgangspunten haalbaar of zijn bijstellingen gewenst?
3. De informatieverstrekking aan de raad.
 - Hoe is de informatievoorziening over de voortgang fusie aan de raad ingevuld?
 - Op welke wijze is de raad betrokken bij de vormgeving en invulling van het nieuwe cultuurbeleid en de programmering door het cultuurbedrijf bedrijf?

Met betrekking tot de reikwijdte van het onderzoek kan worden opgemerkt:

- Het onderzoek gaat over de periode vanaf de besluitvorming over de oprichting van het cultuurbedrijf 2012 tot heden.
- Het onderzoek richt zich op de uitgangspunten en opdracht aan het cultuurbedrijf en niet op het cultuurbeleid en de subsidierelatie.
- Hierbij gaat het om de doeltreffendheid en doelmatigheid en de informatievoorziening.

4.4 Aanpak van het onderzoek

De rekenkamercommissie is voor de aanlevering van inhoudelijke informatie afhankelijk van de ambtelijke organisatie. Via de gemeentesecretaris, de griffie en de directie De Domijnen is de benodigde informatie opgevraagd. Het onderzoek is gecoördineerd door de heer Heijnen, lid van de rekenkamercommissie.

Het onderzoeksprotocol is gevolgd:

- Projectvoorbereiding
- Uitvoeren onderzoek en opstellen nota van bevindingen
- Analyse en opstellen eindnota met conclusies en aanbevelingen voor bestuurlijk wederhoor
- Eindversie met reactie op bestuurlijk wederhoor voor de raad.

Bij de start van het onderzoek is de RKC benaderd door meerdere partijen die betrokken waren bij de fusie. De RKC heeft besloten met alle partijen die hebben gereageerd in gesprek te gaan. Hierdoor kon de mogelijkheid worden geboden aan betrokken partijen hun opmerkingen en vraagpunten aan te reiken. Tevens bood dit de RKC de mogelijkheid met partijen stil te staan bij de relevantie voor dit onderzoek en bij hun eigen rol en positie in dit proces.

Verzoeken om gesprek hebben wij ontvangen van:

- De ondernemingsraad van de gemeente Sittard-Geleen,
- De ondernemingsraad van Artamuse
- Directie en Raad van Commissarissen van Artamuse
- Een medewerker van De Domijnen die om een vertrouwelijk gesprek heeft gevraagd

Ook zijn drie anonieme brieven ontvangen. Daarin is aandacht gevraagd voor het proces rond de overdracht van Biblionova en het buitenspel zetten van de OR van Biblionova, het tot stand komen en de achtergronden van De Domijnen, de gang van zaken bij de voorbereidingen van de fusie, zorg om toekomst cultuurbeleid (artistieke en inhoudelijke kwaliteit) alsmede zorgen om de personele situatie en het geringe draagvlak onder het betrokken personeel.

Op deze brieven is niet verder ingegaan omdat de afzender niet bekend is.

Het verzoek om een gesprek van de OR van de gemeente is voorgelegd aan de portefeuillehouder en heeft geresulteerd in een reactie van de gemeentesecretaris/algemeen directeur van 2 februari 2017 (zie bijlage 2). De secretaris merkt op 'dat de vraag van de OR breder is dan de onderzoeksopzet van de RKC en merkt op ervan uit te gaan dat de RKC rekening houdt met de verschillende bevoegdheden en verantwoordelijkheden van partijen en deze respecteert'.

Het spreekt voor zich dat de RKC verantwoordelijkheden respecteert. Besloten is met de OR in gesprek te gaan waarbij de rol van de RKC aan de orde is gesteld.

De onderwerpen van gesprek betroffen onduidelijkheden in de relatie tussen de OR en de bestuurder en de zorgen van de OR omtrent de gang van zaken rond de fusie en de

negatieve invloed op de sfeer onder het personeel. Afgesproken is dat de OR deze zaken zelf oppakt met de bestuurder omdat dit buiten de scope van het onderzoek van de RKC valt.

4.5 Bevindingen

Alvorens in te gaan op de onderzoeksvragen wordt eerst stilgestaan bij de kaders van de fusie.

A. Kaders van de fusie op hoofdlijnen.

De fusie vindt zijn grondslag in het besluit "Ombuigen met visie in 2012" als invulling van de opdracht om de begroting 2012-2015 structureel sluitend te maken.

In het rapport Ombuigen met visie wordt gesteld: 'het cultuurbedrijf is een noodzakelijke randvoorwaarde voor het zo sterk en efficiënt mogelijk functioneren van dit alles'². Het cultuurbedrijf wordt daarmee centraal gesteld voor het slagen van de ombuigingsoperatie in de culturele sector. Het gaat om nieuwe financiële kaders (bezuinigingen) te combineren met inhoudelijke doelen en beleidsombuigingen teneinde een nieuwe culturele kaart te realiseren. Als centrale succesbepalende factor wordt de oprichting van het cultuurbedrijf gezien.

Om een goed beeld van dit transitieproces te krijgen wil de RKC onderscheid maken tussen de verschillende deelprocessen die zich naast elkaar hebben voltrokken. Tijdens de uitvoering lopen deze processen parallel aan elkaar maar zijn ook verweven. Hierdoor is niet steeds helder met welk deeltraject we te maken hebben. Temeer is dit relevant omdat gedurende het proces blijkt dat deze processen gaan divergeren.

In het besluit over Ombuigen met Visie zijn vier deelbesluiten te onderkennen:

1. de bezuinigingen
2. de beleidsombuiging
3. de fusie van de instellingen
4. de oprichting van het cultuurbedrijf

Fusiebesluit

Om het fusieproces helder te duiden wordt dit op hoofdlijnen weergegeven. Het betreft de besluitvorming op dit punt door de raad en de uitvoeringsbesluiten van het college om invulling aan het raadsbesluit te geven.

1. Ombuigen met visie 2012

Het besluit is bevat de opdracht tot 'het structureel sluitend maken van de begroting'. Onderdeel van dit besluit betreft 'de ombuigingsopdrachten voor nadere uitwerking van cultuur en poppodium'. De raad stemt in met het rapport Ombuigen met Visie waarin onderliggende motiveringen en toelichtingen op de benodigde maatregelen zijn uitgewerkt. De raad neemt ook een motie³ cultuurbedrijf van 22 maart 2012 aan (dd. 22-3-2012) die specifiek gaat over de fusie, en besluit:

² Ombuigen met Visie, 22-3-2012. (Maatregel 1 cultuur)

³ Motie CDA, GOB, Groenlinks en PvdA, d.d. 22 maart 2012.

‘Draagt het college op de bestaande culturele instellingen de Stadsschouwburg, Artamuse, Biblionova, het Domein, en EHC te laten opgaan in het cultuurbedrijf en Laagland daarmee te verbinden. Ten behoeve van het welslagen van de ontwikkeling van het cultuurbedrijf de participatie van de Stadsschouwburg, Artamuse, Biblionova, het Domein, en EHC alsmede Laaglanden te bewaken en tevens de koppeling met het poppodium Volt en de organisatie van evenementen’.

2. Startnotitie Cultuurbedrijf en Plan van aanpak Cultuurbedrijf

In de commissievergadering van 22-6-2012 worden beide rapporten aangeboden ter bespreking.

De Startnotitie is bedoeld als aanvullende notitie over het Cultuurbedrijf zoals de raad heeft verzocht bij de behandeling van Ombuigen met visie.

De notitie verwijst naar bovengenoemde motie om de vijf culturele instellingen te laten opgaan in een nieuwe slagvaardige organisatie.

Opgemerkt wordt dat het cultuurbedrijf de komende jaren wordt vormgegeven door de vijf genoemde instellingen, dat de raad begin 2013 een bestuursplan voor de realisatie van het cultuurbedrijf zal ontvangen en dat eind 2013 het implementatieplan gereed zal zijn.

Daarnaast is een Plan van Aanpak voorgelegd in de commissie. Hierin is de Projectplanning opgenomen met de volgende fasering op hoofdlijnen.

1. Start/ opdracht	maart 2012
2. Bestuursplan	december 2012
3. Ondernemingsplan	januari 2014 raad
4. Realisatie fusie	medio 2014
5. Afsluiting project	1 januari 2015.

3. Bestuursplan

Het college stelt op 18 april 2013 het Bestuursplan vast. Besloten wordt tot onder andere: het bestuursplan vast te stellen en daarmee het voornemen uit te spreken dat de gemeentelijke afdelingen Schouwburg, Domein en EHC samen met externe partijen Artamuse en Biblionova fuseren tot één Cultuurbedrijf.

Over de planning wordt gemeld:

1. Besluitvorming door de drie bestuursorganen over de fusie	mei 2013
2. Ondernemingsplan	maart 2014
3. Sociaal plan verzelfstandiging gemeentelijke onderdelen	maart 2014
4. Implementatieplan	2014 2 ^e kwartaal
5. Definitieve besluitvorming fusie drie bestuursorganen	2014 2 ^e kwartaal

4. Ondernemingsplan

De raad heeft op 25 september 2014 besloten in te stemmen met het Ondernemingsplan De Domijnen 2015-2018. In het aangenomen raadsvoorstel staat over de fusie: de afgelopen twee jaar is er hard gewerkt aan de kaders die een sterke start van het cultuurbedrijf op 1 januari 2015 mogelijk moet maken. Daarbij is van belang dat alle vijf de culturele instellingen die opgaan in het Cultuurbedrijf, schoon door de poort worden overgedragen.

Stuurgroep

Conform Plan van aanpak Cultuurbedrijf wordt een stuurgroep onder voorzitterschap van de wethouder Cultuur ingesteld. De doelstelling van de stuurgroep luidt: ‘het realiseren van een creatieve infrastructuur met een structureel taakstellend nettoresultaat van € 745.000,= per

jaar vanaf 2015'. In de uitvoeringsfase ligt het accent daarmee vooral op het realiseren van de bezuiniging (ad 1) en op de oprichting van het Cultuurbedrijf (ad 4). De gemeente neemt hiermee de regie over de realisatie van de fusie en het oprichten van het Cultuurbedrijf.

Bevinding 1.

De fusie wordt als het ware impliciet meegenomen in het proces van de oprichting van het Cultuurbedrijf en de gemeente neemt de regie over het fusieproces en over de oprichting van het cultuurbedrijf.

In het Plan van aanpak is bepaald, dat de stuurgroep wordt bemand door twee wethouders van de gemeente en de voorzitters van de raden van toezicht van de twee fuserende stichtingen. Bij motie heeft de raad opgedragen dat de participatie van instellingen bewaakt dient te worden en dat daar waar mogelijk steun gegeven dient te worden. Verder is bepaald dat: "het een proces van lange adem is waarvoor een nauwgezet traject van voortgangsbewaking wordt opgezet met periodieke rapportage aan de commissie en de raad (gekoppeld aan de P&C-Cyclus)"⁴.

De inhoud van het cultuurbeleid, de ombuiging van het beleid alsmede de financiële taakstelling vallen buiten de scope van dit RKC-onderzoek.

Fusiebesluit en randvoorwaarden

Belangrijke besluitvorming door de raad inzake de fusie vindt vervolgens plaats op 25-9-2014⁵ waarbij wordt besloten om "drie gemeentelijke culturele instellingen uit de gemeentelijke organisatie te ontvlechten en op te laten gaan in het Cultuurbedrijf met als randvoorwaarde, dat de vijf organisaties (twee stichtingen en drie gemeentelijke organisatieonderdelen) die opgaan in het Cultuurbedrijf schoon door de poort aan het Cultuurbedrijf worden overgedragen". Dit is het moment waarop de gemeenteraad het besluit neemt over het uit huis plaatsen van haar eigen organisatieonderdelen als belangrijk onderdeel van het fusieproces en de randvoorwaarde voor de fusie bepaalt.

⁴ Voorstel aan de gemeenteraad, 9-2-2012, Ombuigen met visie: derde fase taakreductie.

⁵ Raad 25-9-2015 Ondernemingsplan Cultuurbedrijf en financiële consequenties. Vaststelling ondernemingsplan en uitplaatsing drie gemeentelijke onderdelen, vaststelling frictiebudget € 1.181.000,=, toevoeging € 850.000,= subsidie aan De Domijnen voor extra huisvestingskosten Ligne, totaalbudget € 8.485.061,= beschikbaar stellen voor het Cultuurbedrijf.

B. De onderzoeksvragen

De onderzoeksvragen zoals geformuleerd in het plan van aanpak worden als leidraad gevolgd. Het RKC-onderzoek naar het fusieproces is toegespitst op drie deelvraagstukken te weten:

1. de beoogde doelen van de fusie en oprichting van het cultuurbedrijf
2. de voortgang rond de ontwikkeling van het cultuurbedrijf
3. de informatieverstrekking aan de raad.

4.5.1. De beoogde doelen van de fusie en de oprichting van het cultuurbedrijf

Wat was de aanleiding voor de fusie?

De aanleiding voor de fusie is beschreven in het rapport Ombuigen met Visie. De directe aanleiding vormden de bezuinigingen van € 745.000, = om de begroting 2012-2015 sluitend te maken. De doelstelling van cultuurbeleid zijn in dit rapport helder vastgelegd, de ombuigingen en de plannen voor nieuw beleid zijn beschreven alsmede is daarbij de oprichting van het Cultuurbedrijf als bepalende succesfactor beschreven.

Waarom is gekozen voor de oprichting van een cultuurbedrijf?

Het besluit over de fusie is daarmee onderdeel van een totaalplan voor de ontwikkeling van nieuw cultuurbeleid en het oprichten van het Cultuurbedrijf. Dit wordt als volgt omschreven: 'oprichting van het Cultuurbedrijf als bepalende factor voor het realiseren van de ombuiging en als kloppend en vernieuwend hart van de culturele infrastructuur van Sittard-Geleen'. Als doel voor de fusie is bepaald dat het Cultuurbedrijf per 1-1-2015 de doelstellingen omtrent de bezuiniging van € 745.000,= heeft gerealiseerd.

Bevinding 2

De fusie als zodanig is niet als een afzonderlijk proces aangeduid en er zijn ook geen expliciete fusie-doelen bepaald. Er is geen planning voor de fusie vastgesteld en de randvoorwaarden zijn niet geformuleerd in het fusiebesluit.

Welke doelen zijn geformuleerd door de raadsfracties en het college ten aanzien van de fusie en het cultuurbedrijf?

De oprichting van het Cultuurbedrijf is vastgelegd in de Startnotitie Cultuurbedrijf⁶ en het Plan van aanpak Cultuurbedrijf⁷. De doelstelling van het Cultuurbedrijf is in het Plan van aanpak als volgt omschreven:

“Met dit project wordt een creatieve infrastructuur beoogd, die een substantiële bijdrage levert aan de culturele vitaliteit van de stad en de omgeving. Daarbij wordt de efficiënte inzet van middelen nagestreefd met een taakstellend netto resultaat van € 745.000,- per jaar per 2015 en daarop vooruitlopend € 50.000,= in 2013 en € 400.000,= in 2014”.

Het Plan van aanpak Cultuurbedrijf geeft verder duidelijkheid omtrent:

Besluit raad	Toelichting
Het doel	Cultuurbedrijf in werking per 1-1-2015
Afbakening	Faciliteert verenigingen en creatieve ondernemers en exploiteert professioneel podium
Betrokken partijen	Deelnemers: 5. Stadsschouwburg, 6. Artamuse, 7. BiblioNova 8. Museum Het Domein, 9. EHC
Nauw verbonden partijen	1. Jeugdtheater Het Laagland 2. Het Stadslab
Klanten	Organisaties en verenigingen als klant
Projectplan fusie	<ul style="list-style-type: none"> • Start: maart 2012 • Bestuursplan: februari 2013 • Uitwerkingsfase: november 2013 • Fusie/ reorganisatie medio 2014 • Einde: 1-1-2015
Projectorganisatie	Stuurgroep Projectteam Werkgroepen Consultatietafels

⁶ Startnotitie Cultuurbedrijf, 22- juni 2012, Commissie SOMCD dd. 22-8-2012

⁷ Plan van aanpak Cultuurbedrijf, Commissie SOMCD dd. 22-8-2012

Bevinding 3.

De aanleiding en de doelen van het oprichten van het Cultuurbedrijf zijn helder vastgelegd bij start van het fusietraject. Het Plan van aanpak bevat de essentiële elementen voor een projectmatige aanpak en geeft daarmee goede handvaten voor sturing en control door de raad.

De doelen en randvoorwaarden voor toekomstig beleid en de inrichting van het Cultuurbedrijf worden vervolgens uitgewerkt in het Bestuursplan Cultuurbedrijf⁸. Het Bestuursplan is een voornemenbesluit om de werkzaamheden van drie gemeentelijke organisatieonderdelen te staken en uit te besteden aan het Cultuurbedrijf en het beschrijft de kaders voor het Ondernemingsplan Cultuurbedrijf. Het Bestuursplan is vooral gericht op de nieuwe onderneming.

Het besluit van de raad om de huidige culturele instellingen te laten opgaan in het nieuwe Cultuurbedrijf is niet uitgewerkt in bovengenoemde documenten. Het fusieproces wordt niet als apart proces of apart onderdeel van het proces genoemd. De culturele instellingen zijn wel aangewezen door de raad als deelnemers in de Stuurgroep Cultuurbedrijf waarmee impliciet de overgang van de instellingen en de oprichting van het Cultuurbedrijf met elkaar verweven worden.

Wat de fusie betreft adviseert de Stuurgroep in dit Bestuursplan Cultuurbedrijf om Artamuse, Biblionova, Het Domein, het Euregionaal Historisch Centrum en de Stadschouwburg met ingang van 1 januari 2015 één cultuurbedrijf te laten vormen. Verder worden enkele randvoorwaarden genoemd die betrekking hebben op het fusieproces.

Genoemd kunnen worden:

- de werkzekerheid voor personeel waarbij de overgang betekent dat dit zonder gedwongen ontslagen verloopt
- overgang vindt plaats op basis van een sociaalplan
- juridisch advies wordt ingewonnen inzake de opheffing van organisaties
- de fusie van Artamuse en Biblionova verloopt op basis van overgang van onderneming
- na vaststelling van het Bestuursplan door de Stuurgroep Cultuurbedrijf wordt het voorgenomen reorganisatiebesluit voorgelegd aan de besturen van de drie betrokken organisaties. Vervolgens leggen de besturen hun besluit voor aan de respectievelijke ondernemingsraden.

Bevinding 4

De doelen voor de fusie zijn versnipperd in de notities terug te vinden en niet compact aan de raad voorgelegd.

⁸ Bestuursplan Cultuurbedrijf, Stuurgroep Cultuurbedrijf, Commissie Stedelijke ontwikkeling, Mobiliteit, Cultuur en Dienstverlening, 22-8-2013, ter bespreking.

Zijn de doelen gerealiseerd?

Er is conform opdracht van het college een stuurgroep gestart. Informatie over het opstarten en de opdracht aan de stuurgroep heeft de RKC niet ontvangen en deze is niet expliciet vastgesteld.

Er is een Bestuursplan in augustus 2013 vastgesteld, er is een Ondernemingsplan Cultuurbedrijf in september 2014 vastgesteld.

Het resultaat is de besluitvorming in de raad van 25-9-2014 tot definitieve oprichting Cultuurbedrijf per 1-1-2015. (Zie bijlage 4 tabel tijdsverloop).

Bevinding 5.

Gesteld kan worden dat formele stappen uit het oorspronkelijke projectplan zijn uitgevoerd. Het doel om per 1-1-2015 een cultuurbedrijf op te richten is gerealiseerd.

Bevinding 6.

Het doel om de culturele organisaties te laten opgaan in het cultuurbedrijf, is nog niet gerealiseerd. De fusie is niet voltooid. Het proces is gericht op de oprichting van het Cultuurbedrijf. De gemeente stopt haar regierol met betrekking tot de fusie bij de start van het cultuurbedrijf. Na de start van het Cultuurbedrijf heeft de gemeente geen regie gevoerd op het inpassingsproces van instellingen en personeel en daarmee op de fusie. Er is niet voldaan aan het besluit van de raad.

Het 'Ondernemingsplan Dichter bij mensen' geeft aan dat het Cultuurbedrijf vormgegeven moet worden in de periode 2015-2018. In dit perspectief is het Cultuurbedrijf nog onderweg naar een eindsituatie omtrent de invulling van de inhoudelijke en organisatorische opdracht.

4.5.2 De voortgang rond de ontwikkeling van het cultuurbedrijf

Is de fusie afgerond of zijn er nog resterende onderdelen onder handen?

Voor de realisatie van het Cultuurbedrijf en dus impliciet ook van de fusie is conform besluit van de raad over het Plan van aanpak de Stuurgroep Cultuurbedrijf ingesteld. In het besluit van het college is bepaald dat de wethouder Cultuur en de wethouder Middelen alsmede de voorzitters van de raden van toezicht van Artamuse respectievelijk Biblionova daarin zitting zouden moeten nemen.

Het besluit van het college is niet uitgewerkt in een expliciete opdracht aan de stuurgroep.

Hoewel het Cultuurbedrijf is gestart per 1-1-2015 is het personeel formeel niet overgegaan⁹ naar de nieuwe organisatie en bestaan de stichtingen Biblionova en Artamuse nog steeds als zelfstandige stichtingen.

⁹ Het personeel van de gemeentelijke instellingen en Biblionova is formeel wel onder aansturing van de directeur Domijnen gebracht. De inpassing in de rechtspositie nog moet plaatsvinden.

Er is geen finaal advies van de ondernemingsraad van de gemeente over overdracht van personeel. Alvorens een advies over de overdracht van personeel te kunnen geven wacht de Ondernemingsraad eerst op overeenstemming over arbeidsrechtelijke voorwaarden. Het gemeentelijk personeel is wel al onder verantwoordelijkheid van de directie De Domijnen werkzaam.

Bevinding 7.

De fusie van de culturele instellingen is per medio 2017 niet afgerond hetgeen niet voldoet aan het besluit van de raad om de overgang van instellingen per 1-1-2015 te realiseren.

Resterende onderdelen

Stuurgroep en regie

In de vergadering van 26 november 2014 concludeert de Stuurgroep dat er in principe geen nieuwe vergadering meer komt. De reden hiervan is niet vermeld.

De notulen vermelden wel diverse vragen en openstaande zaken, die nog afgehandeld moeten worden. Hierbij worden vermeld:

1. Onderhandelingen met de vakbonden inzake cao Cultuurbedrijf nog afronden
2. RVT De Domijnen moet nog instemmen met cao-voorstellen
3. Voor de medewerkers van BiblioNova speelt het pensioenvraagstuk
4. Ontheffing regelen van de cao Openbare Bibliotheken voor de medewerkers van BiblioNova
5. Tekst CAO moet nog naar de bonden om fijn te slijpen
6. Details CAO moeten worden uitgewerkt met de RVT,
7. Welke bonden ondertekenen de Cao-afspraken
8. Ledenraadplegingen moeten nog plaatsvinden
9. Hoe zit het met rechten van medewerkers
10. Bonden hebben nog contact met de RVT van Artamuse over overgangsmaatregelen
11. Reorganisatie Artamuse is gestopt omdat de Bonden de overgang naar De Domijnen willen meenemen
12. Terugloop leerlingenaantal waardoor saneringstaakstelling Artamuse toeneemt
13. Artamuse heeft onvoldoende reserves om te saneren
14. Gemeente heeft niet de intentie om de tekorten Artamuse bij te passen
15. De Domijnen neemt alleen medewerkers over met formatie die daadwerk is ingevuld met arbeid
16. Artamuse gaat uit van het construct overgang van onderneming conform Bestuursplan
17. De voorkeur gaat uit naar een juridische fusie waarbij BiblioNova opgaat in De Domijnen
18. De mogelijkheid zou kunnen zijn dat de Stichting BiblioNova blijft bestaan
19. Na tot stand komen van de CAO- Cultuurbedrijf kan Artamuse het sociaalplan opstellen.

20. De vraag is of wordt gekozen voor juridische fusie of dat Stichtingen eerst worden afgestoten
21. De gemeentelijke instellingen worden eerst geprivatiseerd en gaan daarna op in De Domijnen
22. De activa-passiva overdracht is ingewikkeld en heeft niet de voorkeur
23. Hetzelfde geldt voor ICT.

Tot slot wordt opgemerkt in het verslag dat “De Domijnen de relevante vervolgstappen dient te communiceren met de latende organisaties”¹⁰. Er is geen overdrachtsdocument hiervan gemaakt en overdracht aan De Domijnen is niet geformaliseerd. De Domijnen is van mening dat zij niet verantwoordelijk zijn voor de fusie en het proces dat tot fusie moet leiden. Hierdoor is nader onderzoek naar de concrete afhandeling van de openstaande 23 punten niet relevant en dus niet gedaan.

Januari 2015 markeert de start van Cultuurbedrijf De Domijnen. De stuurgroep die het proces tot dan toe heeft gestuurd en begeleid stopt haar werkzaamheden. Er heeft geen overdracht plaatsgevonden van de regierol die de gemeente tot dan toe heeft vervuld. Er is ook geen terugkoppeling vanuit de stuurgroep naar het college of raad geweest over het beëindigen van de opdracht, over het resultaat en over eventuele openstaande acties die nog afgehandeld moeten worden en wie daarvoor verantwoordelijk is.

In de gesprekken die de RKC met partijen heeft gehouden blijkt onduidelijkheid te bestaan over wie nu welke verantwoordelijkheid heeft:

- Zowel ambtelijk als bestuurlijk gaat men ervan uit dat na de start van De Domijnen de coördinatie en verantwoordelijkheid voor de fusie is overgegaan naar De Domijnen,
- De Domijnen vinden dat ze geen verantwoordelijkheid dragen voor de fusie en voor de overgangsmatregelen,
- de directie en RVT Biblionova zijn overgenomen door De Domijnen,
- het personeel van de gemeentelijke instellingen en Biblionova is formeel wel onder aansturing van de directeur Domijnen gebracht,
- Artamuse verkeert in een spagaat omdat de fusiecriteria niet eenduidig zijn, de gemeente geen regie meer voert en De Domijnen geen groen licht aan Artamuse geeft voor de fusie met De Domijnen.

Bevinding 8.

Bij de oprichting van het Cultuurbedrijf De Domijnen is de overgang van instellingen niet gerealiseerd. De Stuurgroep is gestopt in 2014 en de regie door de gemeente over de overdracht van de culturele instellingen is daarmee ook gestopt. Er is geen verantwoordelijkheid genomen of opgedragen door het college voor de afhandeling van de openstaande punten. Er is ook geen overdrachtsdocument gemaakt door het college.

¹⁰ Met ‘latende organisaties’ wordt bedoeld de vijf culturele instellingen die moeten opgaan in De Domijnen.

Tijdens de interviews in maart jl. is aangegeven dat bestuurlijk is vastgesteld dat er nog lopende kwesties zijn die bijsturing vragen, dat er geen projectorganisatie is en het ontbreekt aan coördinatie om sturing aan de openstaande zaken te geven.

Er is in maart jl. besloten opdracht gegeven aan de gemeentesecretaris om:

- duidelijke financiële kaders te bepalen voor de personele overgangsmaatregelen
- uitvoeringsafspraken te maken voor bewaking en control.

Bevinding 9

Het college heeft per maart 2017 de regie opnieuw opgepakt om de laatste openstaande zaken rond de overdracht van het personeel van de gemeente te regelen. Dit is een belangrijke en noodzakelijk bijdrage aan de realisatie van de overgang van het personeel en het afronden van dit deel van de fusie.

Biblionova

In het ondernemingsplan is 'schoon door de poort' als criterium voor de fusie bepaald. Voor de gemeentelijke diensten is besloten dit middels een activa-passiva transactie te laten verlopen.

Stichting BiblioNova bestaat juridisch nog steeds en het personeel is nog formeel in dienst van deze stichting. Bij BiblioNova wordt de positie van de directie en RVT ingevuld door de directeur respectievelijk de RVT van De Domijnen. Hierdoor ligt de regie voor de overgang van Biblionova in handen van De Domijnen en is het aan de RVT om de definitieve overgang van BiblioNova af te ronden¹¹.

Bevinding 10

De formele overdracht en de overdracht van personeel van Biblionova moet formeel nog geregeld worden.

Artamuse

Artamuse bestaat medio 2017 juridisch nog steeds en functioneert als volledig autonome stichting.

Na de komst van De Domijnen per 1-1-2015 lijkt een nieuwe juridische en bestuurlijke situatie te ontstaan omdat fusiepartijen fundamenteel andere posities innemen. Volgens De Domijnen is nu sprake van een latende en een ontvangende partij¹². De Domijnen gaat ervan uit dat het Cultuurbedrijf verantwoordelijk is voor het ontwikkelen en uitvoeren van culturele activiteiten en niet voor het proces dat moet leiden tot overname van Artamuse. De Domijnen ziet zich in de positie dat ze een derde partij moet overnemen. Hierbij geldt als uitgangspunt voor De Domijnen dat "een bedrijfsrisico dat de continuïteit van De Domijnen als geheel niet ernstig in gevaar brengt, aanvaardbaar is".

Artamuse wil de overdracht regelen en gaat daarbij uit van criteria zoals vastgelegd in raadsbesluiten over het Bestuursplan en ondernemingsplan te weten: overdracht van onderneming en 'Schoon door de poort'.

¹¹ Gelet op het gegeven dat het bibliotheekwezen een eigen wettelijk vastgelegde pensioenregeling heeft, blijft er voorlopig een nevenstichting bestaan voor de bibliotheekmedewerkers

¹² De Domijnen ziet zich als ontvangende partij die Artamuse (latende partij) moet overnemen.

Artamuse

In december 2014 schrijft de gemeente aan Artamuse¹³:

1. dat van een overgang van Artamuse per 1-1-2015 naar de Domijnen geen sprake kan zijn omdat Artamuse niet heeft voldaan aan gemaakte afspraken in de Stuurgroep Cultuurbedrijf.
2. Dat op het moment dat Artamuse de sanering heeft voltooid kan zij, met inachtneming van het principe van overgang van onderneming, instappen in De Domijnen.

Artamuse geeft in een overleg met de portefeuillehouder 13 mei 2015 aan het interne probleem te hebben opgelost en er wordt geconcludeerd: "Artamuse kan niet meer doen; wat nu voorligt is het dan ook, waarmee schoon door de Poort aangesloten moet kunnen worden".

Hoewel hier wordt vastgesteld dat aan de taakstelling is voldaan ontstaan in de loop van 2015 nieuwe financiële problemen door verdere terugloop van activiteiten en door het overhevelen door de gemeente van het subsidie cultuureducatie naar De Domijnen. De gemeente heeft besloten met ingang van 2015 het muziekonderwijs te subsidiëren via het Cultuurbedrijf en niet meer via Artamuse. De gemeente heeft daarbij aangegeven dat de uitvoering van de taken tot aan de fusie bij Artamuse blijft omdat Artamuse op 1-1-2015 nog niet klaar was om te fuseren.

Eind 2016 is de situatie rond Artamuse als volgt:

- de gemeente heeft de subsidiebeschikkingen 2013, 2014, 2015 niet afgegeven,
- de gemeente laat weten geen wachtgelden te willen betalen,
- met als gevolg dat de accountant geen goedkeurende verklaring 2015 kan afgeven,
- de subsidieaanvraag 2016 wordt afgewezen door de gemeente
- de subsidieaanvraag 2017 wordt afgewezen.

Het fusieproces ontwikkelt zich in een neergaande spiraal en partijen zoeken hun weg in een juridische strijd. Artamuse heeft bezwaren aangetekend op de subsidiebeschikkingen. Concreet gevolg is dat het financiële risico dat Artamuse mogelijk meeneemt bij de overgang, groter wordt. De Domijnen besluit in overleg met de gemeente vanwege de risico's Artamuse niet over te nemen per 1-1-2016.

Daaropvolgend heeft De Domijnen met instemming van Artamuse een Due Dilligence¹⁴ onderzoek bij Artamuse laten uitvoeren in 2015 Dit wees uit dat ook in 2016 geen integratie mogelijk was.

Eind 2016 is initiatief genomen om tot een overleg te komen over de voorwaarden voor het opgaan van Artamuse in De Domijnen te bespreken. Het college wil geen partij zijn, en derhalve niet de regie voeren over de fusie maar voelt zich wel betrokken. Omdat er geen overeenstemming bereikt is tussen de Domijnen en Artamuse heeft de gemeente omdat ze

¹³ Brief Gemeente Sittard-Geleen, 17 december 2014 subsidie muziek en cultuuronderwijs 2015 (zie bijlage 3).

¹⁴ Boekenonderzoek dat gebruikelijk is bij bedrijfsovernames

zich betrokken voelt, een onafhankelijke derde ingeschakeld ¹⁵. Volgens de portefeuillehouder blijft de rol van de gemeente echter beperkt tot het verstrekken van faciliteiten maar wil geen regie nemen. Het streven is de fusie bij de start van het nieuwe schooljaar ic. 1 september 2017 te realiseren.

De gemeente stelt zich op het standpunt dat ze een subsidierelatie heeft met De Domijnen en daarmee op afstand staat van het Cultuurbedrijf.

Bevinding 11

Artamuse

- De gemeente heeft de regie over de overdracht van Artamuse losgelaten vanaf 2015 en de twee fusierende partners Artamuse en De Domijnen opereren vanuit verschillend perspectief zonder eenduidige criteria en randvoorwaarden. Het loslaten van de regie is niet in overeenstemming met de opdracht van de raad om de participatie te bewaken,
- De discussie tussen de gemeente en Artamuse over de toegekende subsidie heeft materieel gezien grote invloed op het fusieproces.
- Het standpunt van het college dat De Domijnen moet zorgen voor de integratie van de diverse functies voldoet niet aan de opdracht van de raad om de overgang van Artamuse per 1 januari 2015 te realiseren en de regie over dit proces te voeren.
- Het besluit van het college tot uitstel van de fusie van Artamuse is niet in overeenstemming met de opdracht van de raad om de overdracht per 1 januari 2015 te realiseren.

Vastgesteld is dat partijen de fusie wel nog steeds als ultieme doelstelling nastreven. Artamuse en De Domijnen gaan nog steeds uit van een overgang van Artamuse naar De Domijnen. Artamuse geeft aan dat is van het aanvankelijke enthousiasme voor de fusie nagenoeg niets is overgebleven. Het ontbreekt inmiddels aan vertrouwen in bedoelingen en in de goede afloop. Het wegebben van vertrouwen bij Artamuse werkt door naar zorgen over de levensvatbaarheid en vraagtekens bij toekomst van het Cultuurbedrijf.

Bevinding 12

Het loslaten door de stuurgroep ofwel het college terwijl er nog vele open eindjes rond het fusieproces waren, heeft geleid tot het divergeren van belangen en opvattingen. Het perspectief op fusie vertroebelt en de fusiepartijen zijn steeds meer met de rug naar elkaar toe komen te staan. Het ontbreekt aan vertrouwen in de goede afloop van de fusie.

Filmhuis en Volt

Het filmhuis is per 1-9-2016 toegevoegd aan De Domijnen. Hier is geen verder onderzoek naar gedaan mede omdat Het Filmhuis geen fusiepartner is.

¹⁵ Brief wethouder Cultuur en Binnenstedelijke Ontwikkeling, 3 mei 2017, Bureau BMC is gevraagd landelijke trends, hindernissen en condities in kaart te brengen.

Het overbrengen van het Poppodium Volt van Partners in Welzijn naar De Domijnen is nog onderwerp van nadere besluitvorming. Er zijn twee externe bureaus ingeschakeld om a) de overdrachtsvorm uit te werken en b) de financiële situatie in beeld te brengen. De uitkomst wordt medio 2017 na afronding van het RKC-onderzoek verwacht is niet verder onderzocht. Volt is eveneens geen fusiepartner.

De stand van zaken met betrekking tot de realisatie c.q. de ontwikkeling van het Cultuur bedrijf.

Over de ontwikkeling van het nieuwe Cultuurbedrijf kan het volgende worden opgemerkt¹⁶:

- er is een gebruikersovereenkomst opgesteld voor de collectie Sittard-Geleen (50 jaar)
- er is een exploitatieovereenkomst tussen de gemeente en De Domijnen overeengekomen waarin onder ander gebruik van bedrijfsmiddelen is overeengekomen
- er is een onder mandaat door de gemeentesecretaris opgesteld waarin is geregeld dat de directeur-bestuurder direct verantwoordelijk is voor de aansturing van gemeentelijke medewerkers behoudens ontslag, sancties en uitvoering Wet Poortwachter
- per 1-9-2016 is het Filmhuis toegevoegd aan de Domijnen conform 'Ondernemingsplan Dichter bij Mensen'
- de opgelegde bezuinigingen van € 450.000,- aan De Domijnen is gerealiseerd en er is een positief exploitatiesaldo gerealiseerd.
- een bescheiden vermogen is gevormd door eigen secuur financieel beheer door De Domijnen.

Dit resulteert in het volgende beeld:

1. De werkzaamheden van gemeentelijke diensten Het Domein, de Stadsschouwburg en EHC worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de Directeur De Domijnen, maar het personeel is nog in dienst van de gemeente.
2. Er is in de gevoelde werkelijkheid een tweedeling binnen het personeel van De Domijnen ontstaan door verschillende cao-aanspraken.
3. De gemeente heeft het traject voor het vaststellen van overgangsmaatregelen hervat waarna de passiva /activa overdracht van de gemeentelijke onderdelen pas kan plaatsvinden en deze in combinatie met de Nieuwe cao De Domijnen is voorgelegd aan de leden.
4. Artamuse is nog zelfstandig en een gedeelte van de taken (cultuureducatie) is overgeheveld en de criteria en randvoorwaarden voor fusie zijn niet eenduidig vastgesteld en partijen verschillen van mening over de randvoorwaarden.
5. Het Filmhuis is per 1-9-2016 toegevoegd aan De Domijnen.
6. De gemeente heeft bureau LaGroup ingeschakeld voor advies (verwacht juni 2017) over mogelijke overgang van Volt en zou kunnen kiezen uit drie mogelijke scenario's voor Popodium Volt:
 - a. Volt als zelfstandige organisatie binnen De Domijnen
 - b. Volwaardig onderdeel uitmaken van de Domijnen

¹⁶ Bron: interview directie De Domijnen

- c. Volledig zelfstandig doorgaan.
- 7. Vanaf 2018 worden de afspraken met de andere gemeenten hernieuwd.
- 8. Na 2018 wordt opnieuw gekeken vanuit de inhoud of de huisvesting van De Domijnen passend is.

Bevinding 13

Het inpassingsproces van de verschillende instellingen en van de gemeentelijke diensten in het cultuurbedrijf is achtergebleven en vormt een belangrijk aandachtspunt in de verdere ontwikkeling van het bedrijf. De directie van de Domijnen richt zich op de (door)ontwikkeling van de eigen organisatie.

Zijn de doelen en uitgangspunten haalbaar of zijn bijstellingen gewenst.

Het doel van de fusie zoals aangegeven in Ombuigen met visie was het laten opgaan van de culturele instellingen in het op te richten Cultuurbedrijf. Voor het welslagen van de ontwikkeling van het cultuurbedrijf heeft de raad opdracht gegeven om de participatie van de instellingen te bewaken. Met het oprichten van het Cultuurbedrijf is de fusie zoals eerder vastgesteld niet voltooid.

De fusie is materieel beperkt gebleven tot het oprichten van het cultuurbedrijf. Het fusieproces kent nog veel openstaande zaken die om afronding vragen. De vraag of de fusie nog haalbaar is kan niet eenduidig beantwoord worden.

Formeel gezien kan de fusie afgedwongen worden door de gemeente vanuit de subsidierelatie naar de instellingen.

Het laten indalen van de gemeentelijke diensten hangt af van de personele vraagstukken (overgangsregeling). Het college heeft de regie hierover recent opnieuw opgepakt. Verwacht mag worden dat uiteindelijk overleg met bonden en de ondernemingsraad positief afgerond kan worden. Er is niet bekend welke tijdsplanning hiervoor is afgesproken. In zoverre is dit deel van de fusie haalbaar.

Het Filmhuis als onderdeel van De Domijnen is later toegevoegd aan de doelstelling en is gerealiseerd.

De fusie van de stichtingen hebben een andere dynamiek. Stichtingen kunnen buitenspel worden gezet door de subsidieverlening te stoppen en over te hevelen naar De Domijnen. Dit scenario heeft niet de voorkeur van het gemeentebestuur. Praktisch gezien is een gedwongen fusie niet doelmatig en ook niet wenselijk.

Voor Biblionova ligt de regie voor de fusie in handen van De Domijnen zelf vanwege de personele unie in de directie en raad van toezicht.

Voor Volt geldt dat partijen in harmonie naar een oplossing kijken en dat PIW voorkeur heeft dit organisatieonderdeel uit te plaatsen. Op korte termijn mag verwacht worden dat dit leidt tot een definitieve overgang naar De Domijnen. De gemeente voert hier regie.

Resteert Artamuse. Het afdwingen van de fusie door stopzetten van subsidie en daarmee Artamuse failliet te laten gaan, heeft nooit de voorkeur van de gemeente gehad. De haalbaarheid hangt dus af van het bij elkaar brengen van partijen en goede afspraken te maken over de randvoorwaarden.

Bevinding 14

Technisch gezien is de fusie haalbaar. De start van De Domijnen is ongelukkig en door de onduidelijkheid over de personele overgangsregelingen ligt er druk op de organisatie.

Artamuse en De Domijnen gaan nog steeds uit van een overgang van Artamuse naar De Domijnen. Het inschakelen van BMC is een handreiking om uit de impasse te komen waarna het fusieproces conform besluit van de raad kan worden afgewikkeld.

4.5.3. Informatievoorziening aan de raad

De sturende en controlerende rol van de draad in dit dossier is bezien aan de hand van de informatieverstrekking aan de raad en de besluitvorming hierover. Hierbij gaat het zowel om de raad en commissievergaderingen en de eventuele correspondentie of raadsinformatiebrieven. De formele momenten waarop de raad is betrokken en geïnformeerd zijn weergegeven in bijlage 4 waarin het tijdsverloop is aangegeven.

Voor de informatievoorziening aan de raad over de fusie is Ombuigen met visie als basis genomen. De kernpunten van dit besluit met de onderliggende bouwstenen zijn in kaart gebracht om vervolgens te kijken naar de afwikkeling. Dit overzicht laat eveneens zien welke besluiten de raad nog meer heeft genomen over de andere drie deeltrajecten: de financiële afwikkeling, de beleidsombuigingen en het oprichten van het Cultuurbedrijf (zie bijlage 4).

Financiën

Het besluit Ombuigen met visie kent als hoofddoel het sluitend maken van de begroting 2015- 2018. Hierbij is gekozen om een bezuiniging door te voeren van € 1.495.000,= en tegelijkertijd een ombuigen van beleid te realiseren voor € 750.000,= zodat per saldo een bezuinigingstaakstelling resteert van € 745.000,=. Verder is een frictiebudget vastgesteld van € 1.181.000,=. (zie bijlage 6).

De uitkomst van nader onderzoek naar de afwikkeling van de financiële kaders en de informatie aan de raad levert het standpunt¹⁷ op dat:

‘De bezuiniging wordt gezien als een taakstellende bezuiniging en die is geëffectueerd. In de management rapportage wordt enkel gerapporteerd indien taakstelling niet wordt gerealiseerd. Dus er is niet gerapporteerd over de bezuiniging aan de raad.

Aan de beleidsombuiging van € 1,5 mln. wordt aandacht gegeven in de inhoud, maar in de cijfers komt dit niet terug’.

Bevinding 15

De raad heeft geen informatie bereikt over de financiële afwikkeling van de beleidsombuiging en is niet in positie geweest om controle uit te voeren op de afwikkeling van deze financiële taakstelling.

Beleidsombuigingen

Het RKC-onderzoek richt zich niet op de beleidsombuigingen. Om een indruk te krijgen van de informatievoorziening aan de raad over de beleidsombuigingen is in de ambtelijke interviews gevraagd naar de opvolging van het raadsbesluit Ombuigen met visie (zie bijlage 1).

¹⁷ Bron: Ambtelijke interview

In de ambtelijke interviews is inzake de informatie aan de raad verwezen naar de specifieke onderdelen van beleidsomgeving middels de aangeboden beleidsplannen zoals onder andere Bibliotheekwerk en Muziekonderwijs. De aandacht gaat niet uit naar het integraal sturen en bewaken van het raadsbesluit Ombuigen met Visie of de specifieke deelbesluiten die de raad heeft genomen.

De fusie informatie

22-3-2012

De eerste informatie over de fusie betreft Ombuigen met visie 22-3-2012. In het raadsvoorstel en het raadsbesluit is de fusie niet expliciet vermeld. In het raadsvoorstel en het rapport wordt aangegeven dat het denken in culturele functies centraal staat en niet zozeer het denken in instellingen. Er wordt voorgesteld te kiezen voor het cultuurbedrijfconcept in plaats van instellingen. De raad heeft bij motie opdracht gegeven tot fusie en de vijf culturele instellingen te laten opgaan in het cultuurbedrijf.

22-8-2012

Startnotitie Cultuurbedrijf en Plan van aanpak Cultuurbedrijf.

In beide notities staat het nieuwe op te richten Cultuurbedrijf centraal. In de startnotitie wordt melding gemaakt van het feit dat de raad besloten heeft de vijf culturele instellingen op zullen gaan in een nieuwe slagvaardige organisatie. Verder ligt het accent geheel op het cultuurbedrijf en de inrichting daarvan. Het fusieproces als zodanig krijgt verder geen aandacht. Het is impliciet de bedoeling om te fuseren maar er wordt niet uitgewerkt hoe dit fusieproces vormgegeven gaat worden.

Plan van aanpak Cultuurbedrijf heeft als eindresultaat geformuleerd: er is in 2015 een cultuurbedrijf. Ook dit is niet op het fusieproces en de inpassing van personeel en instellingen in het Cultuurbedrijf gericht, maar zuiver op het oprichten van het Cultuurbedrijf.

26-9-2013

Brief CDA, artikel 37 vragen over Cultuurbedrijf.

Het CDA stelt gerichte vragen over het fusieproces en met name over de voortgang betreffende het overleg met en de rol van de ondernemingsraad in het proces om te komen tot een cultuurbedrijf. Dit in relatie tot het Bestuursplan.

In zijn reactie laat het college weten dat de ondernemingsraad om advies is gevraagd en dat dit ook is gevraagd aan de ondernemingsraden van Artamuse en Biblionova. Over de inhoudelijke kanttekeningen van de ondernemingsraad bij de fusie meldt het college dat de opmerkingen worden doorgegeven aan de aan te stellen directeur/bestuurder van Cultuurbedrijf.

22-8-2013

Commissie SOMCD, Bespreking Bestuursplan van de Stuurgroep Cultuurbedrijf.

Hierbij is aan de orde het voornemen om te komen tot een cultuurbedrijf waarin de werkzaamheden van de drie gemeentelijke onderdelen worden ondergebracht, de kaders voor het Ondernemingsplan Cultuurbedrijf. In het Bestuursplan Cultuurbedrijf adviseert de stuurgroep aan de drie organisaties inzake de fusie:

Artamuse, BiblioNova, Het Domein, het Euregionaal Historisch Centrum en de Stadsschouwburg met ingang van 1 januari 2015 één cultuurbedrijf te laten vormen.

Verder gaat het bestuursplan over de invulling van het Cultuurbedrijf zoals onder andere de organisatievorm, de organisatiestructuur, de bezuiniging, het personeel, de schouw van de gebouwen etc. Wel is aandacht voor de transities van de culture instellingen bij de overgang naar het Cultuurbedrijf. De focus ligt hier op de eindsituatie en niet op de weg ernaartoe (het fusieproces).

4-9-2014

Commissie CSSOV, Ondernemingsplan 2015-2018 De Domijnen, 'Dichter bij mensen' 25-9-2014.

Raad, besluit over ondernemingsplan.

Over de fusie meldt het raadsvoorstel dat het van belang is dat alle vijf de organisaties die opgaan in het Cultuurbedrijf, schoon door de poort worden overgedragen. Het ondernemingsplan is opgesteld door de directeur/ bestuurder van de Stichting Cultuurbedrijf samen met de medewerkers van de vijf betrokken culturele instelling.

Specifiek voor de drie gemeentelijke instelling wordt besloten deze uit de gemeentelijke organisatie te ontvlechten.

Het Ondernemingsplan De Domijnen gaat over de missie en visie, de ambities, de vormgeving en de uitdagingen van de nieuwe organisatie en niet over het fusieproces.

24-3-2015

Raadsinformatiebrief, voortgang implementatie Cultuurbedrijf de Domijnen.

Naar aanleiding van een krantenartikel geeft het college informatie aan de raad inzake de start van De Domijnen per 1-1-2015 en dat de medewerkers nog in dienst zijn van oude werkgevers. De cao-onderhandelingen vragen meer tijd en pas na overeenstemming over de bedrijfseigen cao kunnen de onderhandelingen starten over de voorwaarden waaronder het personeel van de gemeente en van de Stichting Biblionova en mogelijk ook de Stichting Artamuse over kunnen gaan naar De Domijnen.

Het college geeft in de brief aan dat Artamuse drukdoende is de laatste hand te leggen aan de interne sanering en dat partijen constructief aan tafel zitten.

15-6-2015

Antwoord commissievragen inzake De Domijnen

De Wethouder informeert de raad dat nog geen advies aan de Ondernemingsraad is gevraagd omdat dat dit pas kan nadat overeenstemming is bereikt met het georganiseerd overleg. Verder wordt gemeld dat er een principeakkoord is over de bedrijfseigen cao van De Domijnen.

12-4-2016

Antwoord wethouder op commissievragen inzake de Domijnen

Hierbij wordt melding gemaakt van onrust onder personeel dat inherent is aan een veranderingsproces, dat er geen sprake is van omzetting van arbeidscontracten in ZZP-constructies, dat er voor de overgangsfase geen additionele middelen zijn verstrekt en ook niet nodig geweest, dat voor de overgang van Artamuse naar de Domijnen eerst zekerheid

moet bestaan over de financiële risico's voor De Domijnen. Over de overgang van Artamuse naar De Domijnen wordt opgemerkt dat een Due Diligence onderzoek voor de Raad van Toezicht van De Domijnen heeft uitgewezen, dat de financiële risico's te groot zijn in relatie tot de continuïteit van De Domijnen.

14-6-2016

Antwoorden artikel 37 vragen over cultuurbedrijf De Domijnen

Op de vraag of de gemeente saneringskosten (wachtgeld) vergoedt aan Artamuse wordt gemeld dat niet duidelijk is of de saneringskosten kunnen worden gedekt uit de budgettaire ruimte voor muziekonderwijs. Verder wordt gemeld dat er een voorstel van de gemeente in het georganiseerd overleg ligt voor een overgangsregeling maar het overleg hierover is opgeschort.

Over de overgang van Artamuse en de voorwaarden wordt opgemerkt dat de Wethouder Cultuur en Artamuse overeenstemming hadden over het voorkeursscenario voor de overgang maar dat De Domijnen daar nooit mee hebben ingestemd.

22-11-2016

Antwoorden artikel 37 vragen over Cultuurbedrijf.

Gemeld wordt dat sprake moet zijn van 'schoon door de poort' alvorens sprake kan zijn van overgang van onderneming.

2-5-2017

Raadsinformatiebrief

De wethouder maakt melding van het inhuren van een extern onafhankelijke deskundige om de impasse tussen Artamuse en De Domijnen te doorbreken. De hindernissen voor de overgang moeten in kaart worden gebracht en in beeld brengen van de condities waaraan moet worden voldaan voor de overdracht.

De informatie over de fusie aan de raad wordt verstrekt op bovengenoemde momenten. Met name bij de beantwoording van de artikel 37 vragen komen aspecten van de randvoorwaarden en de condities het fusieproces aan de orde.

Bevinding 16

De informatie aan de raad gaat hoofdzakelijk over de vormgeving en de organisatie van het Cultuurbedrijf of de bedrijfsvoering van De Domijnen. De informatie over het fusieproces is gefragmenteerd, gaat over stagnatie op specifieke onderdelen van het proces, op deelvraagstukken en meestal naar aanleiding van actuele vragen uit de raad. Er is geen informatie verstrekt in de vorm van een integrale terugkoppeling van het besluit inzake Ombuigen met visie (2012).

Bevinding 17

De informatie over het fusieproces is beperkt tot het besluit dat de overgang moet plaatsvinden, over hoe tegen de eindsituatie aangekeken wordt, maar niet over de wijze waarop dit fusieproces vorm moet krijgen en wie de coördinatie verzorgt of de regie voert. Vanaf 1-1-2015 is geen sprake meer van structurele informatievoorziening aan de raad en is geen helder zicht op de voltooiing van het fusieproces.

In de periode tot aan de oprichtingsdatum De Domijnen in 2015 zijn het fusieproces en het oprichtingsproces in elkaar verweven en lopen de belangen van de fuserende partijen parallel. Hoewel het accent bij alle partners en ook in de besluitvorming in de raad voornamelijk over de oprichtingsvraagstukken van het Cultuurbedrijf gaan en niet over fusieproces, is dit een ondergeschikt en een latent probleem in die fase.

Het probleem manifesteert zich in volle omvang vanaf 1-1-2015 als het cultuurbedrijf start en de Stuurgroep ermee is gestopt. Met de komst van De Domijnen als nieuwe partij met eigen c.q. andere belangen, het wegvallen van de regie op het proces, ontbreekt het vanaf dat moment aan gestructureerde informatie over de fusie.

Bevinding 18

De raad is tweemaal betrokken bij dit proces te weten in 2012 en in 2014. De raad is niet geïnformeerd over de discussie over de criteria en randvoorwaarden rond het fusieproces en over vertraging of bijsturing van het fusieproces ten einde dit succesvol te voltooien. Er is niet voldaan aan het besluit van de raad om een nauwgezet traject van voortgangsbewaking op te zetten met periodieke rapportages aan de commissie en de raad. De raad is niet in positie op haar controlerende taak.

Bijlage 1 besluitvorming en tijdsverloop

Het raadsbesluit Ombuigen met Visie (inzake De Domijnen) vormt de basis voor de fusie en het oprichten van het Cultuurbedrijf. Het besluit en onderdelen van het besluit worden hierbij weergegeven.

	Besluit	Toelichting			
1	Beleidsmatig vernieuwen	1. Keuze voor cultuurbedrijf-door te kiezen voor instandhouding van functies in plaats van instellingen 2. Keuze voor 2 bibliotheekvestigingen 3. Middelen voor stedelijke programmering relateren aan Maastricht Culturele Hoofdstad 2018.			
2	Ombuigingsmaatregelen voor nadere uitwerking	2012	2013	2014	2015
	Poppodium	0	0,05	0,40	0,75
	Poppodium	0	0,08	0,15	0,22
3	Nieuw beleid				
	Poppodium	0,08	0,15	0,23	0,30
4	Inzet incidentele middelen	Reserveren € 9.1 mln. incidentele middelen			

Kanttekeningen bij het besluit:

ad 2. Het merendeel van de reacties pleit voor behoud van de muziekschool Artamuse. Gekozen wordt voor behoud van de functies. Muziekonderwijs blijft daarmee voor de stad beschikbaar maar in een andere vorm. De in 2011 gestarte dialoog met Artamuse zal worden voortgezet.

ad 3 Dit betekent dat daadwerkelijke realisatie van het maatregelenpakket (logischerwijs) op onderdelen een traject van lange adem zal worden, waaraan een nauwgezet traject van voortgangsbewaking is gekoppeld, met periodieke rapportagemomenten aan commissie en raad (gekoppeld aan de P&C –cyclus). Einde raadsbesluit.

Opmerkingen bij raadsbesluit.

Het rapport Ombuigen met visie is als bijlage bij het raadsvoorstel opgenomen en maakt deel uit van de besluitvorming. Hierin zijn meerdere deelbesluiten over beleid, ombuigingen en de overgang van de culturele instellingen c.q. de fusie nader gespecificeerd.

Onder andere betreft dit:

Herkenbare uitstraling op gebied van kunst en cultuur, sterk verenigingsleven, centrum voor creatieve vorming, Wijkcultuurcentra met o.a. kleinschalige broedplaatsen voor (pop)muziek, beeldende kunst en architectuur, faciliteert creatieve ondernemers en kunstenaars bij het vermarkten van hun producties etc.

Een globale analyse laat zien dat er geen systematische rapportage en terugkoppeling op dit besluit plaatsvindt naar de raad.

Bijlage 2 Brief gemeentesecretaris over contacten met de ondernemingsraad van de gemeente

Aan de RekenkamerCommissie
Sittard-Geleen, Stein
t a v. de voorzitter
de heer Ir. M.A.E.M. Heijnen
Postbus 18
6130 AA Sittard

Cluster Beleid
Uw brief van 2 november 2016
Uw kenmerk
Oms kenmerk
Behandeld door J.W.C. Aalders
Telefoon 046- 477 77 77
Onderwerp Onderzoeksaanpak fusie en realisatie Cultuurbedrijf De Domijnen.

Sittard-Geleen, 2 februari 2017

Geachte heer Heijnen,

Ik heb kennis genomen van het gesprek dat u heeft gevoerd met wethouder N. Lebens op 23 januari jl. over de vastgestelde onderzoeksopzet (brief d.d. 2 november 2016). In het gesprek heeft u ook de brief van de OR aan de rekenkamercommissie van 6 december 2016 aan de orde gesteld. Naar mijn mening zijn de door de OR aan de orde gestelde vragen i.c. breder dan de door u vastgestelde onderzoeksopzet.

Een brede oriëntatie voor uw onderzoek is natuurlijk een groot goed. Tegelijkertijd is er het politieke primaat van de raad voor de besluitvorming rondom de Domijnen. De OR heeft een specifieke taak in relatie tot de WOR-bestuurder van onze gemeente. Ik ga ervan uit dat u in uw onderzoek rekening houdt met de verschillende bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de partijen en deze respecteert.

Hoogachtend,

..mr. J.W.C. Aalders,
gemeentesecretaris/algemeen directeur a.i.

Bijlage 3 Brief gemeente uitstel fusie Artamuse

Artamuse
T.a.v. de heer J.A.J. Schalken,
voorzitter RvT
Postbus 499
6160 AL Sittard-Geleen

uster
v brief van
v kenmerk
is kenmerk
inleid door
lefoon
iderwerp

Beleid
17 december 2014
16.12.2014
Daniëlle Arends
7743
Subsidie Dans en cultuuronderwijs 2015

Sittard-Geleen, 18 december 2014

VERZONDEN 18 DEC 2014

Geachte heer Schalken,

Naar aanleiding van uw brief van 15 december jl. die u ons op 17 december per mail deed toekomen, berichten wij u het volgende.

Overgang naar De Domijnen

Zoals u in uw brief aangeeft kan er inderdaad geen sprake van zijn dat uw organisatie op 1 januari 2015 overgaat naar De Domijnen. U heeft immers nog niet voldaan aan de afspraken die gemaakt zijn tussen uw organisatie en de gemeente naar aanleiding van de vaststelling van de nieuwe subsidiesystematiek voor muziekonderwijs door de gemeenteraad op 26 maart 2013. De partijen die samen De Domijnen gaan vormen hebben dit wel met elkaar afgesproken in de stuurgroep Cultuurbedrijf.

Vervolgstappen

Wij verwachten dat u per direct een aanvang maakt met de sanering van uw organisatie. Op het moment dat Artamuse de sanering heeft afgerond kan zij – met inachtneming van het principe overgang van onderneming – instappen in De Domijnen.

Continuïteit muziekonderwijs

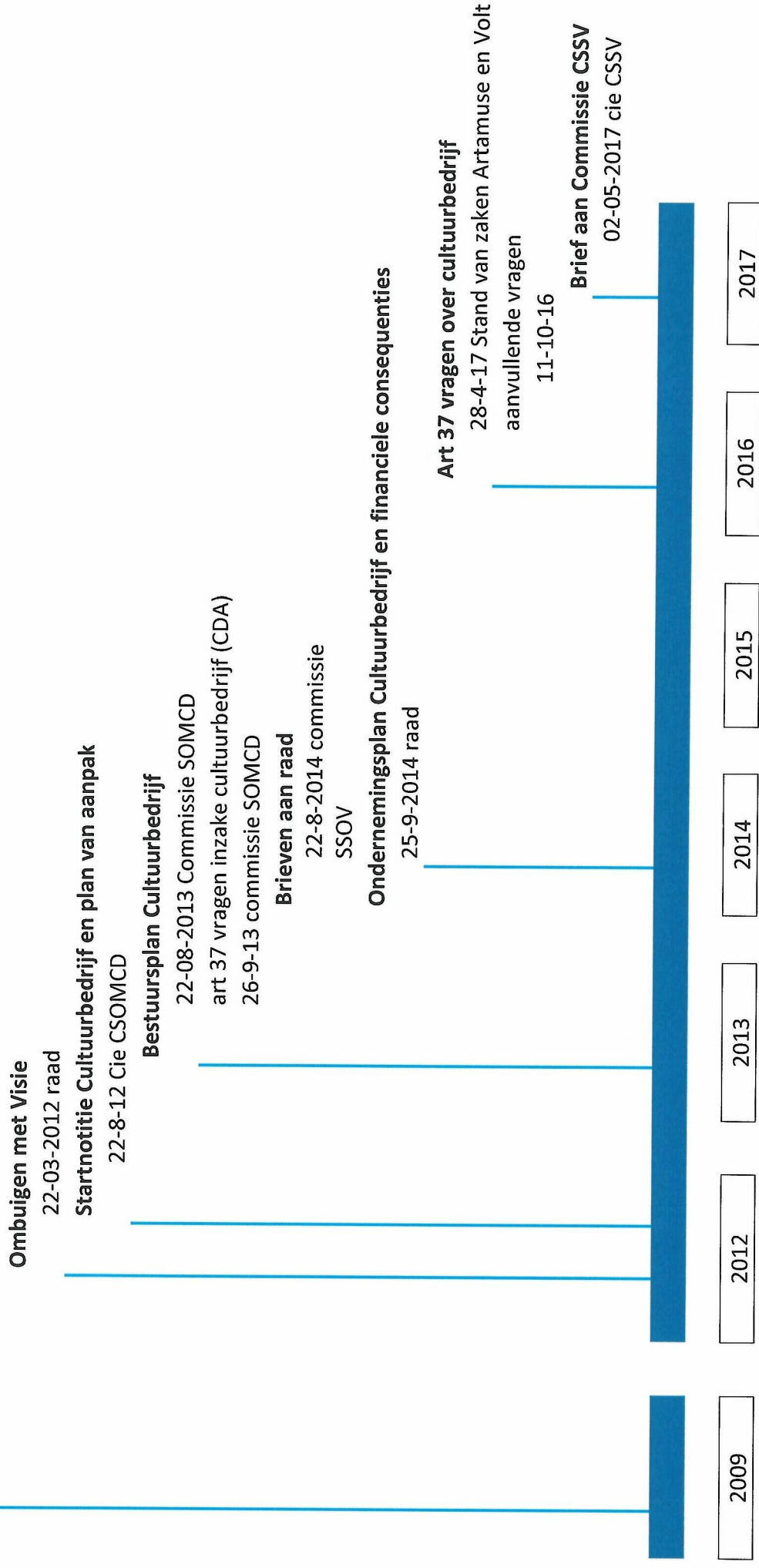
Voor ons college is continuïteit van het muziekonderwijs in onze regio uitermate belangrijk. Begin januari 2015 zal het college van Burgemeester en Wethouders bespreken op welke wijze onze gemeente muziekonderwijs in 2015 zal subsidiëren. De uitkomst van deze bespreking zult u zo spoedig mogelijk tegemoet zien.

Bijlage 4. Tabel: besluitvormingsmomenten/ tijdsverloop fusie

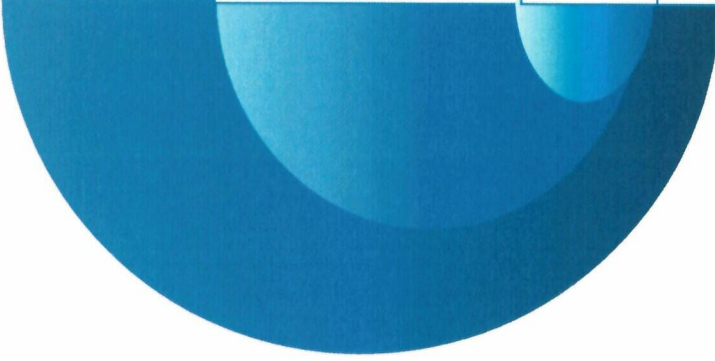
Kadernota Cultuur: De kunst van het verleden

04-06-2009

raad

Bijlage 5 Partijen en hun positie in het fusieproces

Nauw Verbonden	<ul style="list-style-type: none">• Jeugdtheater het Laagland• Het Stadslab• Collegium Ad Mosam• Art Delicious• Fenix• Filmhuis
Fusie partners	<ul style="list-style-type: none">• Museum Het Domein• Stadsschouwburg• EHC• Artamuse• Biblionova
De Domijnen	

Bijlage 6. Overzicht Ombuigen met Visie: Financieel

In het rapport ombuigen met Visie is onderstaand overzicht opgenomen met als toelichting: De begroting cultuur nieuwe stijl zou er grofweg als volgt uit komen te zien. In het besluit stelt de raad vast dat de totale bezuiniging (overeenkomstig dit voorstel) structureel € 750.000, = bedraagt, dat m.b.t. poppodium € 220.000, = wordt bezuinigd en € 300.000 = wordt geïnvesteerd in nieuw beleid en € 150.000,= extra beschikbaar komt voor de exploitatie nieuw beleid.

	Huidig budget	Begroot cultuur nieuwe stijl	Nieuw budget	Saldo bezuiniging	Saldo Nieuw beleid
Sterk verenigingsleven	400.000	Vast Incidenteel Muziekonderwijs	350.000 150.000 <u>100.000</u> 600.000		200.000
Centrum voor creatieve vorming	1.800.000	Cultuurbedrijf muziekonderwijs en CCV	1.100.000 <u>200.000</u> 1.300.000	-500.000	
Bibliotheek	2.270.000	Dobbelsteen en Hanenhof boek uitleen	1.900.000 <u>200.000</u> 2.100.000	-680.000	
Professioneel podium met productiefuncties	2.480.000	Huisvesting en org. kosten Pr, programmering en directie	1.800.000 0 200.000	-170.000-	
Poppodium	200.000		200.000		0
Presentatieplek/ tentoonstellingsruimte	1.570.000	Basis Overhead Investeringslasten museum	1.570.000 -100.000 <u>150.000</u> 1.620.000		50.000
Wijkkultuurcentra met o.a. kleinschalige broedplaatsen voor (pop)muziek , beeldende kunst en en architectuur	50.000		300.000		250.000
evenementen	350.000		350.000		0

	Huidig budget	Begroot cultuur nieuwe stijl	Nieuw budget	Saldo bezuiniging	Saldo Nieuw beleid
Stedelijke programmering	(78.000 niet meegenomen)		250.000		250.000
Diversen	45.000 100.000	VU Maasland BKV	0 0	-145.000	
Totaal	9.400.000	(Excl. EHC)	8.655.000	-1.495.000	750.000
Extra huisvesting De Domijnen Ligne		Bibliotheek	341.000		
		Domein stedelijke Historie	50.000		
		Domein hedendaagse kust	155.000		
		Filmhuis	200.000		
		Extra kapitaalslasten filmhuis	90.000		
Totaal		Nieuw beleid	836.000		850.000
Frictiekosten					
		Transitie en implementatie	1.181.000		
		Personele consequenties	200.000		